

W SPÓLNOTA IARY

W NUMERZE:

- Kościół Hamburgski na rozdrużu
- Nowy rok szkolny w Szkole Sobotniej
- Pielgrzymki do Rzymu
- Pierwsza adhortacja Papieża Leona XIV
- Uroczystość Wszystkich Świętych
- Lekcja w hamburskiej katedrze

ROK XLVIII

Hamburg 2025

nr 3/437

"Nadzieja
rodzi się
w Betlejem..."

- 3 Kościół Hamburgski na rozdrożu – przyszłość duszpasterstwa
- 5 Zakończenie roku szkolnego w Szkole Sobotniej
- 6 Zakończenie sesji i rozpoczęcie wakacji z Duszpasterstwem PORT
- 7 Pamięci Powstańców Warszawskich
- 8 Pożegnanie Siostry Małgorzaty Owocny trud i piękny czas w drodze na Jasną Górę
- 9 Międzynarodowa Akcja w Zaklikowie
- 11 Pielgrzymka do Hanoweru
86. rocznica wybuchu II wojny światowej
- 12 Koło Kobiet Katolickich – wrześnie spotkanie
- 13 Nowa Siostra w naszej Misji - s. Estera
- 14 Nowy referat pastoralny w naszej Misji
Droga do świętości – spotkanie Duszpasterstwa młodzieży PORT
- 15 Rekolekcje kapłanów PMK w Niemczech
- 16 Spotkanie Duszpasterstwa PORT z s. Antonią
- 17 Dzień skupienia z s. Antonią Stanek
- 18 Nowy rok szkolny w Szkole Sobotniej
- 20 Rozpoczęcie roku formacyjnego Domowego Kościoła
- 21 "Boże Narodzenie..."
Rowerowa pielgrzymka śladami Męczenników z Lubeki
- 23 Pierwsza adhortacja Papieża Leona XIV "Dilexi te"
- 25 Poświęcenie różańców dzieciom komunijnym
Odeszła do wieczności śp. Grażyna Frączek
- 26 Pielgrzymka do Rzymu w Roku Jubileuszowym oraz z okazji 30. rocznicy utworzenia Archidiecezji Hamburgskiej
- 28 Pielgrzymka do Rzymu – druga grupa
- 30 Msza św. i procesja na cmentarzu Ohlsdorf
Młodzież z Duszpasterstwa PORT na cmentarzu Öjendorf
- 31 Nabożeństwo na Neuengamme
- 32 107. rocznica odzyskania niepodległości
Lekcja w katedrze hamburgskiej – wyjątkowe spotkanie w Szkole Sobotniej
- 34 Dzień skupienia Domowego Kościoła
- 35 List "Przebaczam i prosimy o przebaczenie"
- 37 Kościół międzykulturowy – "Diversität auf Katholisch"
- 40 Adoracja PORT przed uroczystością Chrystusa Króla
- 41 Odkrywamy historię kościoła św. Józefa
- 44 Noc świateł w duchu Taizé
Obchody 40. Światowego Dnia Młodzieży w naszej Misji

Polska Misja Katolicka w Hamburgu

Gr. Freiheit 41, 22767 Hamburg

www.pmk-hamburg.de

Redaguje zespół: Ks. dr Jacek Bystron,
Ks. Sławomir Chabior, Ks. Andrzej Węsierski,
Ks. Maciej Zabrocki, S. Estera Wojcik,
P. Tomasz Zieliński.

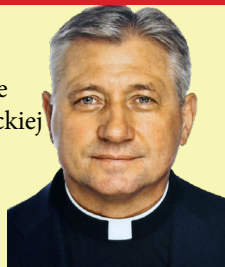
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania
przesyłanych tekstów.

<https://www.facebook.com/polskamisjahamburg>

Wyłącznie do użytku wewnętrznego
Kościola Katolickiego

Drodzy Parafianie
Polskiej Misji Katolickiej
w Hamburgu!

„Nadzieja rodzi się w Betlejem...”

Zbliżamy się do końca Roku Jubileuszowego, który przeżywamy pod hasłem „Pielgrzymi nadziei”. Warto dokonać refleksji nad tym, jak wykorzystaliśmy ten wyjątkowy czas i jakie są jego owoce. Już niedługo po raz kolejny będziemy przeżywać Święta Bożego Narodzenia. Zechcemy pochylić się nad tą szczególnie tajemniczą naszą wiary właśnie w kontekście kończącego się Roku. Chrystus rodząc się i przychodząc na świat pragnie przynieść człowiekowi nadzieję zbawienia i pokoju. W perspektywie hasła „Pielgrzymi nadziei”, narodzenie Chrystusa jest centralnym punktem, z którego czerpiemy siłę i motywację do dalszego pielgrzymowania po drogach naszego życia.

Na tej drodze poprzedzają nas Święta Rodzina, Mędrcy ze Wschodu i pasterze, którzy z nadzieją podążali do Betlejem, aby powitać nowonarodzonego Mesjasza. Ich postawa wiary i zaufania jest wzorem dla nas współczesnych „pielgrzymów nadziei”. Boże Narodzenie przypomina nam, że Bóg jest blisko nas, w naszej codzienności, a nie tylko w jakiejś odległej przyszłości. Hasło jubileuszowe zachęca nas do odnajdywania tej nadziei w konkretnych małych znakach obecności Boga.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzę wszystkim Drogim Parafianom i Czytelnikom, aby Wasze serca przepełnione były nadzieją. Niech Dzieciątko Jezus wleje w Wasze serca miłość, pokój i zgodę. Niech Pan błogosławi w Nowym 2026 Roku i niech nie ustaje nasze pielgrzymowanie w drodze do zbawienia, w poszukiwaniu nadziei i pokoju w Chrystusie.

Ks. Proboszcz Jacek Bystron

Kościół Hamburski na rozdrożu - przyszłość duszpasterstwa

Archidiecezja Hamburga przeżywa dziś moment naprawdę historyczny. Nigdy wcześniej nie stanęła wobec tak daleko idących wyzwań, które jednocześnie zmuszają do odwagi, odpowiedzialności i głębokiego rozeznania. Punktem wyjścia wszelkich zmian, planów i decyzji jest aktualna, bardzo wymagająca sytuacja. Przede wszystkim dramatyczny niedobór duszpasterzy. Według oficjalnych danych w arcybiskupstwie w ciągu najbliższych dziesięciu lat ich liczba zmniejszy się ze 184 aktywnych księży do 60, z 53 diakonów, pozostanie tylko 16! Podobnie dramatyczny jest kryzys finansowy, który w ostatnich latach osiągnął poziom bez precedensu. Bilansowa nadwyżka zobowiązań diecezji wzrosła z 53 mln euro w 2021 r. do 167 mln euro w 2022 r. i dalej do 191 mln euro w 2023 r. (dane z oficjalnych raportów finansowych Erzbistum Hamburg), co pokazuje skalę kryzysu, w którym coroczny deficyt niemal uniemożliwia normalne funkcjonowanie struktur kościelnych. Na tę trudność nakłada się również rosnący ciężar zobowiązań emerytalnych i malejąca liczba wiernych, a więc i wpływów z podatku kościelnego. Trwa więc walka o przyszłość, o to, by Kościół na północy Niemiec nie tylko przetrwał, ale także nadal pełnił swoją misję pośród ludzi.

Właśnie z tej potrzeby narodził się projekt „*Sendung und Sammlung*” (*Sendung* jako posłanie, apostołska misja oraz *Sammlung* jako gromadzenie, tworzenie i budowanie wspólnoty), nazywany w skrócie Se-Sam – plan głębokiej reorganizacji, który nie zmienia misji Kościoła, ale ma nadać jej nowe kształty. To Kościół w drodze, szukający sposobów, by być bliżej człowieka mimo ograniczonych zasobów. Choć w ciągu najbliższych lat liczba księży radykalnie się zmniej-

szy, a archidiecezja będzie zmuszona zredukować liczbę budynków i instytucji, to pragnienie pozostaje to samo: być obecnością Chrystusa pośród ludzi wszystkich narodów i języków na północy Niemiec. Zmiany strukturalne mają służyć temu, aby wiara mogła być przeżywana w sposób żywy i autentyczny, by Kościół nie tracił czasu i środków na utrzymywanie tego, co zewnętrzne, lecz koncentrował się na relacjach, wspólnocie i bliskości.

W duchu tej odnowy przewidziano utworzenie pięciu głównych centrów duszpasterskich (tzw. *Basisstationen*) obejmujących Hamburg, Lubekę, Rostock, Schwerin i Kilonię. Wokół tych ośrodków będą rozwijać się regiony współpracy, w których rola świeckich – zarówno w animacji życia wspólnotowego, jak i w realnym prowadzeniu parafii – będzie rosła z roku na rok. To jeden z najbardziej znaczących elementów historycznej zmiany: archidiecezja świadomie odchodzi od dotychczasowego modelu opartego na licznie zatrudnianych referentach parafialnych, a kieruje się w stronę większej odpowiedzialności wiernych, także w formie szerokiego zaangażowania wolontariatu, który w wielu polskich parafiach jest czymś naturalnym i od lat stanowi podstawę życia wspólnoty. Odejście od sztywnych, tradycyjnych struktur nie oznacza osłabienia, lecz przeciwnie – ma otworzyć przestrzeń dla twórczej współpracy, spontanicznej inicjatywy i wzajemnego wspierania się osób świeckich i duchownych. Reorganizacja nie jest zatem wycofywaniem się Kościoła, lecz poszukiwaniem większej elastyczności i obecności w codziennym życiu ludzi, aby mimo ograniczonych zasobów

główna misja – bliskość wobec każdego człowieka – mogła być realizowana jeszcze pełniej.

W tym procesie archidiecezja bardzo wyraźnie dostrzega rolę wspólnot migracyjnych, które wnoszą do Kościoła dynamikę, żywą wiarę i młodzieńczą energię. Wśród nich szczególnie miejsce zajmuje polska wspólnota, od lat silna, aktywna i liczna. W Hamburgu to właśnie osoby polskojęzyczne stanowią największą grupę katolików-migrantów – oficjalne dane mówią o około czterdziestu procentach wszystkich wiernych pochodzenia obcego, co czyni z Polaków najważniejszą i najbardziej widoczną część katolickiej mozaiki miasta. Ten fakt znajduje potwierdzenie nie tylko w pełnych kościołach podczas polskich Mszy, lecz także w codziennym życiu hamburskich parafii, gdzie niemal w każdej wspólnocie polscy wierni należą do najbardziej zaangażowanych, odpowiedzialnych i obecnych w inicjatywach lokalnych. To powód do dumy i znak, że nasza obecność jest realną siłą Kościoła w północnych Niemczech.

Dzięki tej aktywności duszpasterstwo migracyjne – także polskie – nie tylko nie będzie ograniczane, ale wręcz przeciwnie, ma być aktywnie wspierane. Polska posługa duszpasterska zachowuje swoje stałe, ważne miejsce w planach archidiecezji, a szczególnie tam, gdzie jest wiele rodzin, dzieci i młodzieży, przewiduje się dalszy rozwój formacji i animacji w języku ojczystym. Oczekuje się także pogłębionej współpracy wspólnot narodowych z parafiami niemieckojęzycznymi, aby dzielić się duchowym bogactwem, doświadczeniem zaangażowania i tradycjami, które od pokoleń kształtują naszą wiarę. W ten sposób możemy wspólnie budować Kościół różnorodny, a jednocześnie zjednoczony w Chrystusie, w którym każdy głos i każda kultura tworzy jed-

ną żywą całość.

Zmiany, które nadchodzą, są poważne i nieuniknione. W naturalny sposób budzą niepokój, bo dotyczą nie tylko struktur, lecz dotykają codzienności wszystkich parafii, wspólnot i rodzin. Kościół jednak podkreśla, że chce pozostać blisko ludzi, choć być może będzie miał mniej budynków i mniej księży. Tym bardziej liczy się wspólnota, wzajemna troska, zaangażowanie świeckich i duchownych oraz otwartość na współpracę ponad językami i narodowościami. Dokument „*Sendung und Sammlung*” przypomina nam, że jako naśladowcy Chrystusa wszyscy jesteśmy posłani, ale też zgromadzeni i zjednoczeni – a więc wezwani do tego, by razem, z wiarą i nadzieją, budować Kościół jutra.

W kontekście życia w Niemczech warto pamiętać, że jednym z konkretnych przejawów tej odpowiedzialności jest także płacenie podatku kościelnego, dzięki któremu Kościół może realizować swoją misję i utrzymywać duszpasterstwo. Duszpasterze Polskiej Misji Katolickiej w Hamburgu z ubolewaniem przyjmują jednak informacje o wypisywaniu się z Kościoła, zwłaszcza wśród młodych ludzi, którzy byli zaangażowani we wspólnotę, uczestniczyli w zajęciach Szkoły Sobotniej, przygotowywali się do sakramentów, a mimo to – osiągnąwszy pełnoletność – rezygnują z przynależności, często nie uświadamiając sobie konsekwencji tej decyzji ani jej duchowego wymiaru. Warto więc, abyśmy jako Polonia w Hamburgu trwali w modlitwie, w trosce o nasze rodziny i o naszą chrześcijańską wspólnotę. Angażujemy się nadal zarówno w nasze duszpasterstwo polskie, jak i w życie parafii niemieckojęzycznych. To właśnie teraz, w czasie wielkich przemian, nasza obecność i żywa wiara mogą okazać się szczególnie ważne i potrzebne. Archidiecezja Hamburga stoi na rozdrożu, ale nie jest to czas zwątpienia – to czas odpowiedzialności i nadziei. Razem możemy sprawić, że z tego kryzysu narodzi się Kościół bardziej ewangeliczny, bardziej ludzki i bardziej otwarty.

P. Tomasz Zieliński

Zakończenie roku szkolnego w Szkole Sobotniej

W dniu 19 lipca 2025 roku odbyło się zakończenie roku szkolnego 2024/2025 w Szkole Sobotniej działającej przy Polskiej Misji Katolickiej w Hamburgu. W uroczystości wziął udział Pan Konsul Generalny Paweł Jaworski, ksiądz Dyrektor dr Jacek Bystron, wychowawcy, pracownicy szkoły, Rodzice i uczniowie. Na początku głos zabrali ksiądz Dyrektor dziękując wszystkim za wyłożony czas pracy i nauki.

Pan Konsul Generalny Paweł Jaworski podkreślił znaczenie i rangę naszej Szkoły: największej przy parafialnej Polskiej Szkoły na terenie Niemiec. Przypomniawszy, że polskość

nosimy w sercu i wszędzie tam, gdzie jesteśmy Polska jest w nas.

Podkreślił, aby podczas letniego wypoczynku pamiętać o bezpieczeństwie. Klasa 8 z wychowawcą ks. Michałem Choszczem w teatralny sposób przypomniała wzruszające chwile nauki i wspólnoty w Szkole. W nagrany przez uczniów filmiku dali oni świadectwo jak bardzo cenny był czas nauki. Przyjaźnie i relacje pozostaną na zawsze w pamięci i sercach. Po występie ksiądz Dyrektor wręczył świadectwa absolwentom i nagrody za udział w polonijnych konkursach. Dziękując serdecznie za pracę ks. Michałowi Choszczowi i s. Małgorzacie Depce przekazał wszystkim informacje o zakończeniu przez nich pracy w Polskiej Misji Katolickiej. Ksiądz Dyrektor na koniec życzył wszystkim zasłużonego i bezpiecznego wypoczynku i zaprosił pozostałych uczniów z Rodzicami do klas po odbiór świadectw. Po modlitwie udzielił kapłańskiego błogosławieństwa.

S. Małgorzata Depka

Zakończenie sesji i rozpoczęcie wakacji z Duszpasterstwem PORT

Po czasie intensywnej nauki i egzaminów przyszedł moment zasłużonego odpoczynku. Duszpasterstwo PORT z radością świętuje zakończenie sesji egzaminacyjnej i rozpoczęcie wakacyjnego czasu. To dla nas okazja, by nie tylko się zrelaksować, ale też zacieśnić więzi i przeżywać wspólnotę w duchu radości, wdzięczności i wiary.

W piątek (25 lipca) spotkał się, by wspólnie pograć w gry planszowe. Najwięcej emocji wzbudziła gra edukacyjna „Boży Wyścig”. Rywalizacja była zacięta, a pytania wcale niełatwe – dotyczyły katechizmu, liturgii, żywotów świętych, historii Kościoła oraz Starego i Nowego Testamentu. Grał w drużynach, a choć podpowiedzi ks. Sławka nie zawsze okazały się pomocne, to właśnie one nieraz wywoływały najwięcej śmiechu. Cały wieczór przebiegł w atmosferze wzajemnego wsparcia, uśmiechu i dobrej zabawy.

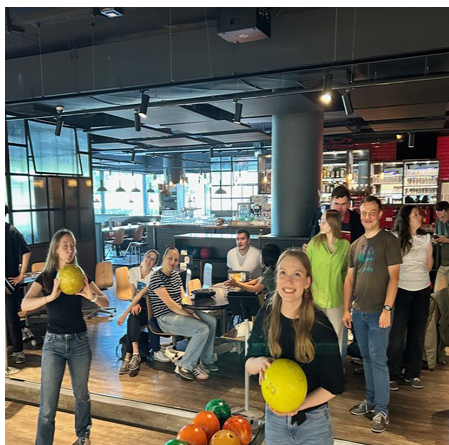
We wtorek (29 lipca) wybraliśmy się razem na kręgle. Był to czas pełen śmiechu, zdrowej rywalizacji i budowania relacji. Takie spotkania przypominają nam, że wspólnota to nie tylko modlitwa i formacja, ale też zwyczajne bycie razem – dzielenie się

codziennością, radością i obecnością. Jeśli jesteś młodą osobą i szukasz miejsca, gdzie możesz rozwijać swoją wiarę, nawiązywać wartościowe relacje i odkrywać swoją drogę w życiu – zapraszamy Cię do Duszpasterstwa PORT. Tworzymy przestrzeń, w której można być sobą, dzielić się doświadczeniem i wzrastać razem z innymi. Nie musisz mieć gotowych odpowiedzi ani specjalnych umiejętności. Wystarczy, że chcesz być i szukać razem z nami.

Do zobaczenia na naszych spotkaniach. Jesteśmy tu dla Ciebie.

Ks. Sławomir Chabior

Pamięci Powstańców Warszawskich

1 sierpnia 2025 roku w 81. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego wierni naszej Polskiej Misji Katolickiej oddali cześć bohaterom Powstańcom, którzy swoje życie złożyli na ołtarzu Ojczyzny. W godzinie „W” poprzez połączenie on-line w ciszy pełnej zadumy i szacunku wysłuchaliśmy sygnału syren alarmowych miejskiego systemu alarmowania i ostrzegania ludności oraz bicia dzwonów kościelnych z Warszawy. Modlitwą „Pod Twoją obronę” prosiliśmy Boga przez wstawiennictwo Maryi, aby nagrodził życiem wiecznym tych, którzy oddali swoje życie za wolność Polski, a jeszcze żyjącym udzielił sił i zdrowia. Pani Konsul Marzena Kusik w imieniu pana Pawła Jaworskiego Konsula Generalnego w Hamburgu podziękowała wszystkim za obecność, pamięć i modlitwę.

Zachęciła do przekazywania młodemu pokoleniu historii naszej Ojczyzny i do odwiedzania miejsc pamięci, gdziekolwiek one się znajdują. Również swoją obecność zaznaczyła grupa harcerzy z naszej Misji, którzy na koniec zaśpiewali swój hymn harcerski. Następnie zostały złożone wieńce i zapalone znicze. Po odśpiewaniu hymnu Polski i chwili wspólnego podzielenia się pamięcią o żołnierzach i ich bohaterskich czynach Pani wicekonsul zakończyła spotkanie na cmentarzu „Neuer Friedhof” w Hamburgu-Harburgu, przy pomniku-mogile żołnierzy Armii Krajowej-uczestników Powstania i jeńców wojennych.

S. Małgorzata Depka

Pożegnanie siostry Małgorzaty

W niedzielę, 3 sierpnia, podczas sumy parafialnej, pożegnaliśmy Siostrę Małgorzatę, która przez ostatnie cztery lata z oddaniem służyła w naszej parafii.

Słowa nie są w stanie wyrazić naszej wdzięczności – za siostrą pozostają czyny, które mówią same za siebie.

Dziękujemy siostrze Małgorzacie za:

- przygotowanie dzieci do Pierwszej Komunii Świętej,
- pracę w zakrystii,
- prowadzenie zespołu muzycznego i animację muzyczną na Mszach świętych dla dzieci,
- zaangażowanie w Szkole Sobotniej oraz w punkcie katechetycznym przy kościele św. Edyty Stein.

Od września siostra Małgorzata podejmie nową posługę w zakrystii w jednej z parafii w Poznaniu.

Z całego serca dziękujemy i otaczamy siostrę naszą modlitwą.

Ks. Sławomir Chabior

Owocny trud i piękny czas w drodze na Jasną Górę

Pielgrzymka to coś więcej niż tylko pokonane kilometry. To czas, w którym serce i nogi idą razem ku Temu, który jest celem. To chwile modlitwy, ciszy, śpiewu i spotkań. To rozmowy, które otwierają oczy i milczenie, które mówi więcej niż słowa.

Owoce tego trudu jest pokój, wdzięczność i siła, by wracać do codzienności z nowym spojrzeniem. Dziękujemy wszystkim, którzy przeżyli ten wartościowy czas rekolekcji w drodze.

Z naszej Misji na pielgrzymi szlak wyruszyli pątnicy z Bydgoszczy, Szczecina, Kielc, Wrocławia i Świecia. Najliczniejsza grupa pielgrzymów z Hamburga pod przewodnictwem księdza Michała – przewodnika grupy pielgrzymkowej ze Świecia – dotarła o poranku 13 sierpnia do tronu Jasno-górskiej Pani.

Maryjo, Częstochowska Pani, módl się za nami.

Ks. Sławomir Chabior

Międzynarodowa Akcja Letnia w Zaklikowie – 3–16 sierpnia 2025

W dniach 3–16 sierpnia 2025 roku harcerze, harcerki oraz wędrowniczki z Drużyny Harcerskiej w Hamburgu wzięli udział w wyjątkowej Akcji Letniej w Zaklikowie. W wydarzeniu uczestniczyły razem z nami, drużyny z Austrii, Węgier, Francji, Hiszpanii, Belgii oraz z Wiesbaden, pod opieką zaprzyjaźnionego nam harcmistrza ks. Rafała. Łącznie w obozie brało udział ponad 100 osób – instruktorów, wędrowniczek i wędrowników, harcerzy i harcerek oraz zuchów.

Codziennie zbiórki były pełne energii i ciekawych zajęć. Harcerze i harcerki uczestniczyli w wędrowkach po okolicy, ucząc się orientacji w terenie i współpracy w drużynie. Szczególnym wyzwaniem był bieg na stopień,

dzięki któremu zdobywali nowe stopnie indywidualności i rozwijali swoje umiejętności harcerskie.

Na obozie odbyły się także przyrzeczenia harcerskie. To był wzruszający moment, który pozwolił wielu uczestnikom poczuć prawdziwego ducha harcerstwa.

Wieczory były pełne ognisk, śpiewów i opowieści. Odbywały się również gry nocne, które dostarczały emocji, uczyły współpracy w trudnych warunkach i dawały prawdziwe harcerskie przygody. Dzięki nim uczestnicy mogli sprawdzić swoje umiejętności w praktyce i jeszcze bardziej zintegrować się w drużynach.

Jednym z największych wydarzeń była wycieczka do Sandomierza. Harcerze i harcerki mieli okazję zwiedzić zabytkowe miasto, poznać jego historię i poczuć atmosferę jednego z najpiękniejszych miejsc regionu. Wycieczka była również doskonałą okazją do integracji uczestników z różnych krajów.

Ważnym elementem wydarzenia było zdobywanie sprawności harcerskich. Nasza wędrowniczka ukończyła pełną trasę wędrówki, zdobywając nowe doświadczenia i umiejętności.

Szczególne podziękowania należą się harcmistrzyni Barbarze Byrtus z Austrii za profesjonalną organizację całej akcji. Dzięki jej pracy cały obóz przebiegał sprawnie i bezpiecznie, a uczestnicy mogli w pełni korzystać z wszystkich atrakcji.

Akcja Letnia w Zaklikowie była okazją do aktywnego wypoczynku, nauki historii, metodyki harcerskiej i zawarcia międzynarodowych przyjaźni. Uczestnicy wracali do domu z nowymi doświadczeniami, wspomnieniami pełnymi emocji i z niecierpliwością oczekują kolejnych obozów i obwodów harcerskich.

Dziękujemy i do zobaczenia na kolejnych przygodach! Nasza drużyna powoli szykuje się na kolejny letni obóz.

P. Justyna Rygielska

Pielgrzymka do Hanoweru

W niedzielę, 17 sierpnia br. grupa pielgrzymów z naszej Misji udała się na tradycyjną pielgrzymkę auto-karową do kaplicy Matki Bożej Częstochowskiej w Hanowerze. Grupie naszej przewodniczył Ks. Proboszcz Jacek Bystron. W kościele Polskiej Misji Katolickiej odprawiona została uroczysta, ubogacona piękną oprawą liturgiczną Msza św., której przewodniczył J.E. Ks. Bp Artur Ważny – ordynariusz diecezji sosnowieckiej.

Po zakończonej liturgii, w ogrodzie parafialnym, na przybyłych pielgrzymów czekał przygotowany posiłek. Każdy mógł tu odpocząć i nabrać sił, spędzić czas na rozmowie w gronie spotkanych przyjaciół. Był również czas na indywidualną modlitwę w kaplicy przed Jasnogórskim Wizerunkiem. O godz. 15:00 uczestniczyliśmy w pięknie przygotowanej Akademii Maryjnej. Około godz. 19:00 wróciliśmy do naszych domów radośni i umocnieni w wierze. Organizatorom pielgrzymki składamy serdeczne „Bóg zapłać” za przygotowanie tego wyjazdu.

Ks. Maciej Zabrocki

86. rocznica wybuchu II wojny światowej

Są takie daty, które w zbiorowej pamięci Polaków zajmują miejsca szczególne. Do nich należy oczywiście data – 1 września 1939 roku i wojna obronna Polaków. Czcimy pamięć tych, którym nie brakło wiary i sił, aby złożyć swe życie w służbie ojczyzny. Chociaż minęło 86 lat, nie wygasła pamięć o dramatycznych wydarzeniach tamtego września. Gromadząc się 1. września br. w rocznicę wybuchu II wojny światowej na terenie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Neuengamme (KZ-Gedenkstätte Neuengamme) chcieliśmy przez naszą pamięć i modlitwę podziękować Bogu za tych wszystkich, którzy nie wahali

się oddać własnego życia, by Ojczyzna była wolna.

Modlitwę poprowadzili księża z naszej Misji. W uroczystościach wziął udział Konsul Generalny RP w Hamburgu pan Paweł Jaworski, pani Konsul Marzena Szczypułkowska-Horvath, przedstawiciele Klubu Gazety Polskiej w Hamburgu oraz nasi parafianie. Złożono wiązanki kwiatów i zapalono świece. Na zakończenie zabrał głos prof. dr Oliver von Wrochem, dyrektor Muzeum Neuengamme, który podkreślił znaczenie pamięci historycznej dla kształtowania społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanego w dialog i pokój.

Polecajmy miłosiernemu Bogu wszystkich zmarłych, którzy oddali swoje życie w obronie naszej Ojczyzny:

„Boże, Ojcze wszechmogący, tajemnica krzyża jest naszą mocą, a zmartwychwstanie Twojego Syna podstawą naszej nadziei. Uwolnij naszych zmarłych, którzy zginęli w obronie Ojczyzny, z więzów śmierci i przyjmij ich do społeczności zbawionych. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen”.

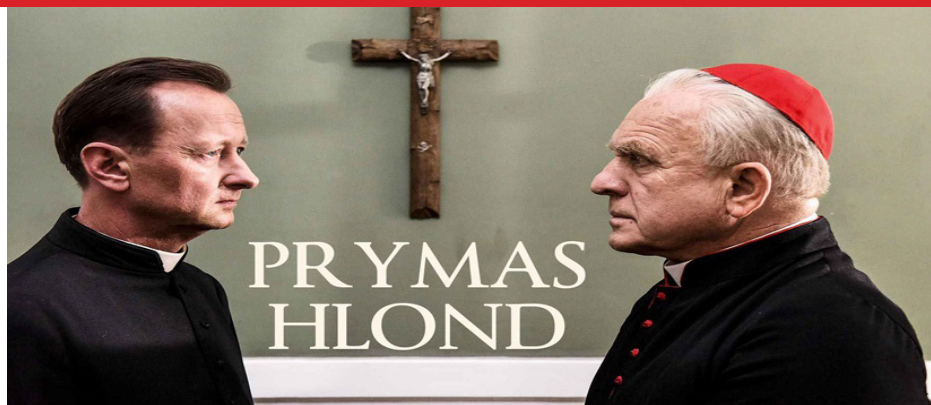
Ks. Maciej Zabrocki

Koło Kobiet Katolickich - wrześniowe spotkanie

Z racji wrześniowych wydarzeń sprzed 86 lat, Koło Kobiet Katolickich w ramach swojego wtorkowego spotkania obejrzało film pt. „Prymas Hlond”, zrealizowany przez Polski Teatr Telewizji. Prymas Polski kard. August Hlond w powszechnej świadomości funkcjonuje głównie jako poprzednik Prymasa Tysiąclecia, kard. Stefana Wyszyńskiego. Przez dziesięciolecie komunistyczna propaganda przedstawiała go jako hierarchę, który we wrześniu 1939 roku wraz z rządem polskim opuścił kraj, pozostawiając

naród skazany na klęskę. Spektakl Pawła Woldana ukazuje jednak kardynała Hlonda w zupełnie innym świetle – jako wielkiego patriotę, któremu głęboko leżało na sercu dobro Polski.

Widzowie mogli prześledzić najważniejsze momenty jego życia emigracyjnego – od wybuchu II wojny światowej aż po powrót do Ojczyzny w lipcu 1945 roku. Zdjęcia do filmu realizowane były m.in. w Krakowie, Poznaniu, Lourdes oraz w Opactwie Benedyktynów w Alpach Francuskich. Jest to pierwszy spektakl Teatru Tele-

wizji, który przybliżył postać Prymasa Hlonda. W roli tytułowej wystąpił znakomity aktor Henryk Talar. Film stał się dla uczestniczek spotkania okazją do głębszej refleksji nad historią, wiarą i dziedzictwem, które prowadzi naród ku wolności, prawdzie i pokojowi.

Serdecznie zapraszamy wszystkie Panie do udziału w cotygodniowych spotkaniach Koła Kobiet Katolickich, które odbywają się we wtorki w kościele świętego Józefa i w salce parafialnej.

Program spotkania:

10:00 – modlitwa różańcowa

10:30 – Msza święta i nabożeństwo do świętego Józefa

11:15 – spotkanie w salce parafialnej

Spotkania te są przestrzenią wspólnej modlitwy, rozmów, pogłębiania wiary oraz budowania wspólnoty kobiet. To czas, w którym można zatrzymać się w codziennym biegu, podzielić doświadczeniem wiary i znaleźć wsparcie we wspólnocie parafialnej.

Serdecznie zapraszamy!

Ks. Sławomir Chabior

Nowa siostra w naszej Misji - s. Estera

Z dniem 1. września w naszej wspólnotce parafialnej rozpoczęła swoją posługę s. Estera Wójcik. Siostra Estera pochodzi z Mazowsza, w odległości 60 km od Warszawy, okolice Węgrowa. Jest najstarszą z rodzeństwa. Ma brata i dwie siostry. Do Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi wstąpiła w 1986r. Dotychczasowa droga powołania zakonnego biegła przez różne prace i funkcje, do których posyłały s. Esterę przełożone generalne (Matki Generalne) Zgromadzenia.

Życzymy siostrze obfitości Bożych łask w posłudze w naszej Misji.

Nowy referent pastoralny w naszej Misji

Z dniem 1. września 2025 r. pan Tomasz Zieliński objął funkcję współpracownika pastoralnego w PMK w Hamburgu. Na to stanowisko został oficjalnie powołany przez

arcybiskupa Stefana Heße i jest zatrudniony przez hamburskie Arcybisкупstwo.

Wcześniej to stanowisko przez wiele lat pełnił pan dr Henryk Koszałka. Do jego obowiązków będzie należało wspieranie naszej Misji w duszpasterstwie polonijnym oraz pomoc w prowadzeniu Szkoły Sobotniej.

Prywatnie pan Tomasz ma 47 lat, jest żonaty i jest ojcem trójki dzieci. Ma wykształcenie teologiczne i przez ostatnie lata pracował jako nauczyciel w szkole publicznej w Hamburgu, a także w Szkole Sobotniej. Wraz z uczniami wystawia jasełka, śpiewa i gra na gitarze.

Droga do świętości – spotkanie Duszpasterstwa młodzieży PORT

Wrzesień rozpoczęliśmy od wyjątkowego spotkania formacyjnego pt. „Droga do świętości”. Chcieliśmy wspólnie odkryć, że świętość nie jest czymś odległym ani zarezerwowanym dla nielicznych – to realna droga, na którą można wejść już w młodości, w zwyczajnym życiu.

Na spotkaniu towarzyszyli nam dwaj młodzi błogosławieni:

- Carlo Acutis – pasjonat komputerów i internetu, który ponad wszystko ukochał Eucharystię i stworzył w sieci wielkie dzieło o cudach eucharystycznych. To on przypomina nam, że technologia może być narzędziem dobra, jeśli pozwalamy, by prowadziła nas do Boga.

- Pier Giorgio Frassati – student z Turynu, miłośnik gór i przyjaciel młodych, który łączył pasję do wspinaczki z codzienną pomocą ubogim. To on uczy, że Eucharystia spoty-

kana na ołtarzu prowadzi do konkretnej miłości wobec drugiego człowieka.

Były prezentacje, krótkie filmy, dyskusje w grupach i osobiste refleksje. Każdy mógł zadać sobie pytanie: *co ja mogę zrobić jutro, by być bliżej Jezusa i stawać się bardziej świętym?*

Ks. Sławomir Chabior

Rekolekcje kapłanów Polskiej Misji Katolickiej w Niemczech

W dniach 8–11 września 2025 roku kapłani Polskiej Misji Katolickiej w Niemczech przeżywali swoje coroczne rekolekcje. Tym razem – z racji Roku Jubileuszowego – odbyły się one w Domu Polskim w Rzymie przy *Via Cassia*. W rekolekcjach uczestniczyło około 70 księży.

Ćwiczenia duchowe prowa-

dził ks. dr Bogusław Kastelik, ojciec duchowny Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej. Tematem rozważań były słowa: „*Jezus Chrystus – nasza nadzieja*”.

Podczas rekolekcji kapłani nawiadzili także rzymskie bazyliki:

- Bazylikę św. Piotra na Watykanie, gdzie sprawowali Eucharystię przy

GRUPY PARAFIALNE DZIAŁAJĄCE W NASZEJ MISJI

KOŁO KOBIEK KATOLICKICH - wtorek, godz. 10.30

ZESPÓŁ KAMERALNY - piątek, godz. 19.45

DUSZPASTERSTWO AKADEMICKIE „PORT” - piątek, godz. 19.45

„RAFAEL” - ZESPÓŁ MUZYCZNY - niedziela, godz. 13.30

WOJOWNICY MARYI - 1. sobota miesiąca, godz. 14.00

ŻYWY RÓŻANIEC - 1. środa miesiąca, godz. 19.00

RUCH RODZIN NAZARETAŃSKICH - 2. czwartek miesiąca, godz. 19.00

RUCH RODZIN SZENSZTACKICH - 3. środa miesiąca, godz. 19.00

DUCHOWA ADOPCJA DZIECKA POCZĘTEGO - 4. środa miesiąca, godz. 19.00

GRUPA „PERŁA KOBIECOŚCI” - kontakt z ks. Sławomirem 0157 34250663

GRUPA MODLITEWNA „ŹRÓDŁO ŻYCIA” - niedziela, godz. 19.30

GRUPA MINISTRANTÓW I LEKTORÓW - kontakt z ks. Maciejem 040/76902749

DOMOWY KOŚCIOŁ - WSPÓLNOTA DLA MAŁŻEŃSTW I RODZIN

DRUŻYNA HARCERSKA - kontakt z ks. Andrzejem + 48 665 495 734

grobie św. Jana Pawła II,

- Bazylikę Santa Maria Maggiore, gdzie modlili się przy grobie papieża Franciszka.

Był to czas modlitwy, pogłębionej refleksji oraz braterskiego spotkania kapłanów posługujących w Polskiej Misji Katolickiej w Niemczech.

Ks. Sławomir Chabior

Spotkanie Duszpasterstwa PORT z s. Antonią z Szensztatu

W piątek, 12 września podczas spotkania młodzieży naszego Duszpasterstwa mieliśmy niezwykłą okazję gościć s. Antonię ze Szensztatu.

Siostra podzieliła się świadectwem swojej zakonnej drogi, opowiadając o charyzmacie życia konsekrowanego w Ruchu Szensztackim. Wprowadziła nas również w historię i duchowość tego miejsca, prezentując film ukazujący początki Szensztatu oraz znaczenie, jakie odgrywa ono w życiu wielu wiernych na całym świecie.

Szczególne poruszenie wzbudziła opowieść o Kapliczce Wędrującej Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej – małym sanktuarium, które peregrynu-

je do rodzin i wspólnot, stając się znakiem Bożej obecności oraz źródłem jedności i pokoju.

Charyzmat Szensztatu

Szensztat (niem. *Schönstatt* – „piękne miejsce”) to międzynarodowy ruch katolicki, którego centrum znajduje się w sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej w Niemczech.

Charyzmat tego miejsca polega na:

- przymierzu miłości z Maryją, które prowadzi do głębszej więzi z Chrystusem,
- wychowaniu człowieka wolnego, odpowiedzialnego i zdolnego do budowania wspólnoty,
- umacnianiu rodzin i młodzieży w wierze.

Dziś istnieje już ponad 200 sanktuariów Szentsztackich na całym świecie, a duchowość tego miejsca kształtuje życie wielu osób i wspólnot.

Dziękujemy siostrze Antonii za jej świadectwo, czas i obecność.

Spotkanie to stało się dla naszej młodzieży okazją do pogłębienia wiary oraz odkrywania piękna drogi, jaką prowadzi nas Maryja.

Ks. Sławomir Chabior

Dzień skupienia z S. Antonią Stanek

W sobotę (13 września) nasza parafia przeżywała szczególnie czas modlitwy i refleksji podczas Dnia Skupienia z siostrą Antonią Stanek, należąca do wspólnoty Schönstatt.

Spotkanie rozpoczęło się w salce parafialnej projekcją filmu o Ojcu Józefie Kentenichu – założycielu Ruchu Schönstatt. Uczestnicy mogli poznać życie i duchowość tego kapłana, który w swoim nauczaniu ukazywał wartość „Przymierza Miłości” z Maryją i wskazywał na potrzebę budowania wspólnoty opartej na wierze, wolności i odpowiedzialności.

Kolejnym punktem był impuls jubileuszowy dotyczący drogi wspólnot rodzin odwiedzanych przez Pielgrzymującą Kapliczkę Matki Bożej. Dzieło to powstało dzięki Janowi

Luizowi Pozzobonowi (1904–1985), ojcu rodziny z Brazylii, który przez wiele lat przemierzał pieszo, rowerem i samochodem tysiące kilometrów z kapliczką Matki Bożej, odwiedzając rodziny, szkoły i szpitale. Z jego inicjatywy narodził się Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej, obecny dziś na całym świecie, także w Polsce.

Następnie uczestnicy wspólnie modlili się Koronką do Bożego Miłosierdzia oraz trwali na adoracji Najświętszego Sakramentu. Centralnym punktem była uroczysta Msza święta, a całość zakończył różaniec fatimski z rozważaniami, które łączyły objawienia w Fatimie z maryjną duchowością Schönstatt.

W niedzielę siostra Antonia głosiła świadectwo podczas wszystkich Mszy świętych. W swoim słowie podkreślała znaczenie jubileuszu Apostołatu Jana Pozzobona, mówiła o rozwoju tego dzieła w świecie i zachęcała, aby nasze rodziny stawały się „małymi sanktuariami Maryi”, w których obecna jest modlitwa, jedność i otwartość na Boga.

Serdecznie zapraszamy do włączenia się w spotkania wspólnoty Ruchu Schönstatt. Odbywają się one w każdą trzecią środę miesiąca i obejmują:

- różaniec,
- Mszę świętą,
- wspólne spotkanie w salce parafialnej.

Niech będzie to czas modlitwy, dzielenia się doświadczeniem wiary i wzrastania w duchowości maryjnej.

Ks. Sławomir Chabior

Nowy rok szkolny w Szkole Sobotniej

W sobotę, 13 września 2025 roku w Polskiej Misji Katolickiej w Hamburgu rozpoczął się kolejny rok nauki w Szkole Sobotniej, która mieści się w budynku St. Ansgar Schule przy ul. Bürgerweide 33. Do szkoły uczęszczają dzieci w wieku od 5 do 14 lat.

W tym roku naukę rozpoczęło ponad 370 uczniów w 16 oddziałach. Zajęcia rozpoczynają się o godz. 10.00, a zwieńczeniem jest Msza św. odprawiana w szkolnej kaplicy o godz. 12.30, która stanowi integralną część zajęć lekcyjnych. Podczas rozpoczęcia

ks. Proboszcz przywitał nowych nauczycieli: ks. Andrzeja Węsierskiego oraz s. Esterę Wójcik.

W naszej szkole dzieci uczą się religii, języka polskiego, historii i geografii. Wiara, wiedza, patriotyzm i polskie tradycje są przekazywane przez grono 16 nauczycieli. Polska

Szkoła Sobotnia jest największą przyparafialną szkołą w Niemczech.

Dzieci mają możliwość zdobywania wiadomości na temat Polski, która bardzo często jest dla nich drugą Ojczyzną, nauki ojczystego języka, poznawania polskich zwyczajów i przygotowywania się do sakramentów świętych w języku polskim. Polska, do której często jeżdżą podczas ferii czy świąt, dzięki tej szkole nie jest dla nich obca i daleka.

Co roku duże grupy dzieci przystępują po raz pierwszy do sakramentu pokuty, Eucharystii i bierzmowania. Szkoła Sobotnia daje możliwość integracji dzieci i dorosłych, którzy mają polskie korzenie. Rodzice czekający na swoje pociechy mają możliwość wspólnych spotkań przy kawie i swojskich wypiekach, które oferuje „szkolny sklepik” prowadzony przez rodziców. Czas nauki ubogacany jest przez wspólne wycieczki, przedstawienia teatralne, konkursy i apele o tematyce świątecznej.

Życzymy uczniom w nowym roku szkolnym wielu sukcesów.

Ks. Maciej Zabrocki

Rozpoczęcie roku formacyjnego Domowego Kościoła

14 września br. w niedzielę o godz. 9.00 podczas Mszy św. w kościele Herz Jezu Hamm swoją inaugurację kolejnego roku formacyjnego przeżywała wspólnota rodzin Domowego Kościoła. Przy tej okazji warto wspomnieć czym jest Domowy Kościół i tzw. Kręgi Rodzin. Otóż Kręgi Rodzin Domowego Kościoła to rodzaj pogłębionej formacji chrześcijańskiej opartej o zasady Ruchu Światło Życie zapoczątkowanego przez idee ks. Franciszka Blachnickiego, którego proces beatyfikacyjny toczy się od wielu lat. Jeden Krąg tworzy od 4-7 par małżeńskich, które spotykają się ze sobą raz w miesiącu, jeśli to możliwe pod opieką kapłana. Spotkaniu przewodzi jedno z małżeństw, wybrana para, która stoi na czele danego Kręgu.

Kręgi łączą się także ze sobą tworząc tzw. Krąg rejonowy na czele którego stoi wybierana para rejonowa. Po Mszy św. inaugurującej kolejny rok formacyjny uczestnicy Domowego Kościoła mieli wspólne radosne spotkanie przy kawie. Na nowy rok formacyjny życzymy całemu Domowemu Kościołowi Bożej opieki i prowadzenia przez Ducha Świętego. Gdyby nowe małżeństwa pragnęły dołączyć do już istniejących Kręgów należy kontaktować się w tej sprawie z parą rejonową, którą tworzą Agata i Adam Zalewscy.

Ks. Andrzej Węsierski

W MINIONYM CZASIE ODESZLI DO WIECZNOŚCI:

+ Paweł Kurek, + Henryk Luka, + Leonhard Tolksdorf,
 + Hanna Kulas, + Anna Hadynek, + Sebastian Usowicz,
 + Andrzej Kapica, + Jan Rydzek, + Janusz Wojdacki,
 + Urszula Hirsch, + Artur Schillo, + Krystyna Donański,
 + Kazimierz Sulej, + Alberta Meyer, + Josef Lysek,
 + Helena Budna-Borenski, + Wojciech Domski, + Grażyna Frączek
 + Ariel Jasionek, + Michał Opiela, + Bożena Wąchała
Dobry Jezu, a nasz Panie, daj im wieczne spoczywanie.

„Boże Narodzenie...”

... bo czasem
uśmiech
jest jak
koło
ratunkowe.

Drodzy Rodzice! Kochane Dzieci!

Święta Bożego Narodzenia przypominają nam o Narodzinach Pana Jezusa. Są dobrą okazją, by zastanowić się nad Jego przesłaniem, by odrodzić w sobie ufność w Boże prowadzenie. Jest to czas by „narodzić się” na nowo, odnaleźć właściwą ścieżkę w życiu i pozwolić Jezusowi, by to On był naszym Przewodnikiem. 2000 lat temu z dała od zgiełku świata, w samotnej nocy, Bóg w osobie swojego Syna opuścił swój tron w Niebie i narodził się na ziemi jako człowiek. Bóg tak nas bardzo pokochał, że osobiście przyszedł na świat. Jezus znaczy Zbawiciel i taka też była Jego misja. Narodził się, by z nami być, by pokazać nam jaki jest

Bóg, w jaki sposób można do Niego dotrzeć, a w końcu by ponieść śmierć, oddać życie za nas ludzi, byśmy już nigdy nie byli oddzieleni od Boga i zawsze mogli do Niego powracać.

Zastanówmy się czy dla nas Pan Jezus jest na tyle ważny, by powierzyć Mu całe swoje życie i żyć na Jego zasadach?... Nasz wspaniały poeta Adam Mickiewicz napisał: „Wierzysz, że Bóg zrodził się w betlejemskim żłobie, lecz biada ci, jeśli nie zrodził się w tobie.” Jezus potrzebuje naszych serc, bo właśnie do naszych serc przychodzi – zagubionych, osamotnionych, zapracowanych. To w nich chce mieć swój prawdziwy dom. Jeśli przygotujemy Mu w nich miejsce wówczas Boże Narodzenie stanie się rzeczywiście prawdziwym czasem przyjęcia Boga do naszego życia. Kolędy, szopka, choinki, Jezus ukryty w tabernakulum niech to wszystko sprawi, by nasz wzrok pełen wiary był zawsze utkwiony w Jezusa. Bądźmy Mu wierni i poddani Jego woli. Jezus i nas zaprasza, byśmy jak On byli posłuszni Panu Bogu, bez reszty ufali Jego opiece. Święta to dobra okazja, byśmy o tych prawdach po raz kolejny sobie przypomnieli.

S. Estera Wójcik

Pielgrzymka rowerowa śladami Męczenników z Lubeki

Młodzież z Duszpasterstwa PORT dołączyła do wyjazdu regionalnej grupy *Jugend 2000* do Lubeki. Wczesnym rankiem (03.10.2025 r.) wyruszyliśmy śladami Męczenników z Lubeki – czterech młodych kapłanów i kleryków, którzy w czasie II wojny światowej dali świadectwo niezłomnej wiary i sprzeciwu wobec reżimu nazistowskiego. Byli to: ks. Johannes Prassek, ks. Eduard Müller, ks. Hermann Lange oraz pastor ewangelicki Karl Friedrich Stellbrink. Zginęli 10.11.1943 roku przez ścięcie gilotyną w hambur-

skim więzieniu. Ich jedność ponad podziałami wyznaniowymi i odwaga do końca stały się symbolem chrześcijańskiego świadectwa.

Naszą pielgrzymkę rozpoczęliśmy spod kościoła St. Sophien w Hamburgu, gdzie chrzest przyjął i w wierze wzrastał Johannes Prassek – jeden z męczenników z Lubeki. Na drogę pobłogosławił nas o. Tomasz, po czym wyruszyliśmy na szlak.

Pierwsze dwa etapy były prawdziwą walką z temperaturą – od ok. 5 stopni Celsjusza przez 10 aż do stabilnych i przyjemnych 15 stopni. Naszym kolejnym przystankiem był klasztor w Nütschau, gdzie gościnnie wspólnota ojców benedyktynów z o. Łukaszem na czele przyjęła nas modlitwą brewiarzową, a potem ugościła ciepłym posiłkiem.

Umocnieni modlitwą i posiłkiem wyruszyliśmy dalej, aż dotarliśmy do Lubeki – do kościoła Herz Jesu, który szczególnie związany jest z Męczennikami z Lubeki. To właśnie tutaj działali ks. Johannes Prassek, ks. Eduard Müller i ks. Hermann Lange, głosząc Ewangelię i przygotowując młodych do życia w wierze.

Około godziny 16:00 w Herz Jesu rozpoczęliśmy naszą finałową modlitwę – Mszę świętą pod przewodnictwem o. Łukasza, wspólny

śpiew, uwielbienie Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie i co szczególnie nas wzruszyło: czytanie listów pożegnalnych męczenników z Lubeki. Na każdym z licznych przystanków w drodze odmawialiśmy dziesiątkę różańca i poznawaliśmy sylwetki poszczególnych Męczenników.

Dziękujemy wspólnocie *Jugend 2000* za piękne przygotowanie tego wyjątkowego dnia.

Męczennicy z Lubeki – ks. Johannes Prassek, ks. Eduard Müller, ks. Hermann Lange i pastor Karl Friedrich Stellbrink – módlcie się za nami!

Ks. Sławomir Chabior

Pierwsza adhortacja papieża Leona XIV – „Dilexi te”

4 października 2025 r., we wspomnienie św. Franciszka, zwanego Biedaczyną z Asyżu, papież Leon XIV ogłosił swoją pierwszą adhortację apostolską zatytułowaną „Dilexi te” („Umiłowałem cię”). Dokument poświęcony jest miłości Boga do ubogich oraz wezwaniu Kościoła, by stał się „wspólnotą z ubogimi i dla ubogich”.

Adhortacja – czyli papieska zachęta do działania – przypomina, że miłość do Chrystusa i miłość do człowieka w potrzebie są nierozrwalne. Papież wzywa do konkretnej solidarności, prostoty życia i otwartości na tych, którzy czują się zapomniani.

P. Tomasz Zieliński

DILEXI TE

„Dilexi te” – Miłość, która wybiera ubogich

Wprowadzenie – czym jest adhortacja i dlaczego jest ważna

W Kościele katolickim papież może wydawać różne rodzaje dokumentów, które pomagają wiernym lepiej rozumieć wiarę i życie chrześcijańskie. Najważniejsze z nich to encykliki (pisma o charakterze doktrynalnym, skierowane do całego Kościoła), konstytucje apostolskie (dokumenty o randze prawnej lub liturgicznej), listy apostolskie (krótsze przesłania o charakterze duszpasterskim) oraz adhortacje apostolskie – zachęty skierowane do wspólnoty wierzących, by wprowadzała w życie naukę płynącą z Ewangelii.

Słowo adhortacja pochodzi z łac. ad-hortari – „zachęcać, pobudzać do działania”. Papież nie ogłasza w niej nowych dogmatów, lecz wzywa do życia Ewangelią w konkretnej dziedzinie.

Tytuł i geneza dokumentu

Tytuł „Dilexi te” („Umiłowałem cię”) pochodzi z łacińskiego tłumaczenia słów Jezusa z Apokalipsy: „Ego dilexi te” – „Ja cię umiłowałem” (por. Ap 3,9). To słowa pełne czułości, skierowane do wspólnoty, która czuje się słaba i zapomniana. Papież Leon XIV podpisał adhortację 4 października

2025 r., we wspomnienie św. Franciszka z Asyżu – patrona ubogich i pokoju. Dokument powstał jako kontynuacja dzieła papieża Franciszka, który często przypominał o „*Kościół ubogim i dla ubogich*”. Sam Leon XIV – dawniej misjonarz w Ameryce Południowej – włożył w ten tekst osobiste doświadczenie spotkania z ludźmi żyjącymi w niedostatku.

Ciekawostką jest, że „*Dilexite*” była pierwszym dużym dokumentem nowego pontyfikatu. Została ogłoszona równocześnie w ośmiu językach i połączona z tygodniem modlitw w intencji ubogich na całym świecie.

Treść i przesłanie dokumentu

Adhortacja składa się z pięciu rozdziałów, a jej głównym motywem jest miłość Boga, która objawia się poprzez bliskość z ubogimi. Papież podkreśla, że miłość do Chrystusa i miłość do ubogich są nierozdzielne. Nie można naprawdę kochać Boga, jeśli omija się człowieka w potrzebie.

Leon XIV pisze z prostotą, ale też z wielką pasją. Wskazuje, że ubóstwo ma wiele twarzy – to nie tylko brak pieniędzy, ale też samotność, odrzucenie, utrata godności, brak głosu.

W dokumencie papież przypomina, że Bóg zawsze staje po stronie ubogich – od czasów Mojżesza aż po Jezusa, który sam „*narodził się w ubóstwie i umarł odrzucony*”.

Kilka kluczowych cytatów

1. „*Kto chce spotkać Chrystusa, niech pójdzie tam, gdzie On jest – między ubogich.*” → Papież przypomina, że Jezus nie czeka w pałacach, lecz w miejscach, gdzie ludzie cierpią. To zaproszenie, by nasza wiara nie była

2. „*Miłość bez czynu staje się uczuciem, które nie ocala nikogo.*” → Leon XIV ostrzega przed pustym współczuciem. Prawdziwa miłość zawsze prowadzi do działania: pomocy, solidarności, przebaczenia.

3. „*Kościół nie może być instytucją nad ubogimi, lecz wspólnotą z ubogimi.*” → To mocne słowa – Kościół ma nie tylko pomagać, ale też uczyć się od ubogich, bo to oni często zachowują żywą wiarę, prostotę i wdzięczność.

4. „*Nie bójmy się świata ubożego, lecz świata bez miłości.*” → Ubóstwo samo w sobie nie jest złem – złem jest obojętność i egoizm, które odgradzają bogatych od biednych.

5. „*W sercu każdego ubożego bije echo Serca Jezusa.*” → To najpiękniejszy fragment dokumentu. Papież mówi, że w spojrzeniu ubożego możemy zobaczyć samego Chrystusa. To teologia spotkania i współczucia.

Kościół dla ubogich – zadanie na dziś

Leon XIV podkreśla, że miłość do ubogich nie jest jedynie zadaniem charytatywnym. To centrum chrześcijańskiej tożsamości. Papież wzywa wspólnoty, by nie zamykały się w kościołach, ale wychodziły na ulice, na osiedla, do rodzin, które cierpią.

Adhortacja zachęca także do odnowy struktur parafialnych – by w każdej wspólnotcie znalazł się ktoś odpowiedzialny za kontakt z potrzebującymi, by w liturgii i katechezie częściej mówiło się o solidarności i braterstwie.

Zakończenie – przesłanie papieża

Na końcu dokumentu Leon XIV kieruje wzruszające słowa:

„Miłość, którą Bóg obdarzył świat, nie jest wspomnieniem z przeszłości, ale zadaniem dla teraźniejszości. Kochać ubogich – to kochać Chrystusa.”

To krótkie zdanie streszcza całe „Dilexi te”. Papież przypomina nam, że Ewangelia zaczyna się tam,

gdzie człowiek pochyla się nad drugim człowiekiem.

Niech to będzie także zachęta dla naszej misji: byśmy – każdy na swój sposób – odpowiedzieli na słowa Jezusa: „Umiłowałem cię... idź i czynź to samo.”

P. Tomasz Zieliński

Poświęcenie różańców dzieciom komunijnym

Po przerwie wakacyjnej trwa w naszej Misji przygotowanie dzieci do I Komunii św. Choć w przygotowanie to wlicza się wiele aspektów, m. in. katecheza w Szkole Sobotniej, okre-

sowe spotkania z rodzicami, niedzielna Msza św. dla dzieci, to w niedzielę 5 października, na Mszy św. o godz. 15.00 miało miejsce nieco inne, jakże ważne wydarzenie – poświęcenie różańców dzieciom, które przygotowują się do uroczystej I Komunii św.

Podczas tej Eucharystii Ks. Proboszcz Jacek Bystron pobłogosławił różańce, które przyniosły ze sobą dzieci. Mamy nadzieję, że będą one zachętą do modlitwy różańcowej, poprzez którą oddajemy cześć Matce Bożej.

Ks. Maciej Zabrocki

Odeszła do wieczności śp. Grażyna Frączek

Z głębokim żalem, ale i z chrześcijańską nadzieją życia wiecznego, informujemy, że dnia 15 października 2025 roku odeszła do wieczności śp. Grażyna Frączek, osoba wyjątkowa, serdeczna i oddana drugiemu człowiekowi. Miała 75 lat. Urodziła się 13 maja 1950 roku w Bielszowicach. Z wykształcenia była dyplomowanym psychologiem, absolwentką psychologii klinicznej na Uniwersytecie Śląskim. Była matką czworga dzieci, osobą pełną dobroci i mądrości.

Od 1988 roku mieszkała w Niemczech, gdzie pracowała jako tłumacz i prowadziła własną działal-

ność w zakresie psychoterapii. Swoje doświadczenie i wiedzę oddawała także w naszej wspólnotie – od 2004 roku była związana z Polską Misją Katolicką w Hamburgu, w której prowadziła poradnictwo psychologiczne.

Z ramienia Misji uczestniczyła w projekcie dla osób bezdomnych w Hamburgu – *Street Worker* – niosąc pomoc i wsparcie najbardziej potrzebującym. Pracowała w naszej Misji do końca 2017 roku, ale nawet po przejściu na emeryturę nie przestała działać na rzecz innych.

Założyła grupę wsparcia dla kobiet, z którą organizowała spotkania integracyjne, warsztaty i wyjazdy. Była duszą wspólnoty – zawsze otwarta, wrażliwa na ludzkie potrzeby, z pogodnym uśmiechem i sercem gotowym do pomocy.

Taką Panią Grażynę zapamiętamy – pełną empatii, dobroci i światła, które wniosła w życie wielu osób.

Niech Bóg wynagrodzi Jej trud i poświęcenie, a Maryja, którą tak ukochała, przyjmie Ją do wiecznej radości w domu Ojca.

Wieczny odpoczynek racz Jej dać, Panie...

Pożegnanie Pani Frączek odbyło się 21. listopada 2025 r. o godz. 11:30 w kaplicy Hauptfriedhof Altona.

P. Tomasz Zieliński

Pielgrzymka do Rzymu w Roku Jubileuszowym oraz z okazji 30. rocznicy utworzenia Archidiecezji Hamburgskiej

W wyjątkowym roku, czyli w Roku Jubileuszowym, w ramach pielgrzymki z okazji 30. rocznicy utworzenia Archidiecezji Hamburg, udaliśmy się z naszej Misji 40-osobową grupą pielgrzymów z księdzem Proboszczem i siostrą Grażyną do Rzymu w dniach od 19-24 października. Do Wiecznego Miasta przybyło około 800 pielgrzymów z archidiecezji hamburskiej, w tym 100 młodzieży. W przepelnionym Rzymie, pod hasłem Roku Jubileuszowego „*Pielgrzymi Nadziei*”, rozpoczęliśmy wspólną pielgrzymkę z wiernymi z całej archidiecezji hamburskiej, udając się procesją wzdłuż Via della Conciliazione przez Święte Drzwi na uroczystą Mszę św. w Bazylice św. Piotra z udziałem ks. arcybiskupa Stefana Heße, ks. biskupa Horsta Eberleina i ks. biskupa Nicolasa Baisi z partnerskiej diecezji z Iguazú w Argentynie.

Następnymi punktami pielgrzymowania były generalna audyencja u papieża Leona XIV na Placu św. Piotra, przekazanie relikwii czterech męczenników z Lubeki w Bazylice San Bartolomeo, w której przechowywane są relikwie męczenników XX i XXI wieku.

Nasze wspólne pielgrzymowanie zakończyło się uroczystą Mszą św. w Bazylice św. Jana na Lateranie i wspólnym piknikiem w Parku Borghese na wzgórzu Pincio z piękną panoramą na miasto Rzym.

W międzyczasie realizowaliśmy nasz program pielgrzymki w Roku Jubileuszowym: przekroczyliśmy Święte Drzwi w Bazylikach św. Piotra, św. Pawła za Murami, św. Jana na Lateranie i Santa Maria Maggiore. Nawiedziliśmy groby zmarłych papieży: grób Jana Pawła II, jego poprzedników i następców w Bazylice św. Piotra oraz grób papieża Franciszka XVI w Bazylice Santa Maria Maggiore.

Zwiedziliśmy Watykan z Bazyliką św. Piotra, Muzea Watykańskie z Kaplicą Sykstyńską ze słynnymi freskami Michała Archanioła; starożytny Rzym z Koloseum, Forum Romanum, Placem Weneckim z Ołtarzem Ojczyzny, Kapitołem, Ustami Prawdy przy w kościele Santa Maria in Cosmedin oraz barokowy Rzym rozpoczynając spacer z Piazza di Popoli, przez Schody Hiszpańskie, Panteon, Piazza Navonna z Fontaną Czterech Rzek i z kościołem św. Agnieszki, kończąc przy Fontannie di Trevi.

W naszym pielgrzymowaniu wzięliśmy udział w uroczystej Mszy św. w Bazylice św. Piotra z okazji rocznicy rozpoczęcia pontyfikatu św. Jana Pawła II oraz z innymi grupami pielgrzymów z Polski w kościele św. Al-

fonsa, niedaleko Bazyliki Santa Maria Maggiore.

Niech nie ustaje nasze pielgrzymowanie w drodze do zbawienia, w poszukiwaniu nadziei i pokoju w Chrystusie.

Uczestniczka

Pielgrzymka do Rzymu – druga grupa

Z racji na duże zainteresowanie jubileuszową pielgrzymką do Wiecznego Miasta zorganizowaliśmy drugą grupę pielgrzymów, którzy wraz z ks. Sławkiem i s. Elżbietą wyruszyli na pielgrzymi szlak do Rzymu w dniach od 24 do 29 października br.

Był to czas pełen modlitwy, wspólnoty i duchowych odkryć. W Roku Jubileuszowym pielgrzymi przeszli przez cztery Bramy Święte w bazylikach patriarchalnych: św. Piotra, św. Jana na Lateranie, Matki Bożej Większej i św. Pawła za Murami – miej-

scach, które od wieków stanowią serce chrześcijaństwa.

Codziennie sprawowaliśmy Eucharystię – wśród nich szczególne znaczenie miały Msze święte w kościele Redemptorystów, gdzie znajduje się oryginalny obraz Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Przy tym wizerunku uczestniczyliśmy również w nabożeństwie, powierzając Maryi nasze rodziny, wspólnoty i wszystkie intencje pielgrzymów. Eucharystię celebrowaliśmy także w przepięknej bazylice św. Prascendy (Santa Prassede), położonej

tuż obok Santa Maria Maggiore.

Święta Prascenda, córka św. Pudensa i siostra św. Pudencjany, należała do pierwszego pokolenia chrześcijan w Rzymie. Według tradycji w swoim domu ukrywała prześladowanych i zbierała krew męczenników – jej postać przypomina o odwadze i wierności Chrystusowi aż po ofiarę życia.

aż po urok Placów Hiszpańskiego i Navona, Fontanny di Trevi i panoramy Rzymu ze wzgórza Pincio.

Był to czas wdzięczności, modlitwy i wspólnego odkrywania, jak żywa jest wiara zakorzeniona w sercu Kościoła.

Dziękujemy wszystkim pielgrzymom za piękne świadectwo wiary i wspólnoty!

Ks. Sławomir Chabior

W Bazylice św. Pawła za Murami modliliśmy się przy grobie Apostoła Narodów; w Santa Maria Maggiore – przy grobie papieża Franciszka; w Lateranie – u źródeł chrztu Rzymu; a w Watykanie – przy grobie św. Piotra.

Szczególnym przeżyciem była Msza święta w kaplicy kanoników przy Bazylice św. Piotra, sprawowana tuż obok miejsca, gdzie spoczywa Księżę Apostołów.

Nie zabrakło również chwil zachwytu nad pięknem Wiecznego Miasta – od Kapitolu i Forum Romanum, przez majestat Koloseum,

Msza św. i procesja na cmentarzu Ohlsdorf

Tradycyjnie, już od lat Polonia hamburska udaje się w uroczystość Wszystkich Świętych na groby, aby pamiętając o bliskich oddać im należny hołd i szacunek. W przeddzień uroczystości Wszystkich Świętych (31 października) spotkaliśmy się na uroczystej Mszy św. na cmentarzu Ohlsdorf w kaplicy 13, po której odbyła się procesja po cmentarzu.

W czasie Mszy św. modliśmy się za parafian, którzy odeszli do „domu Pana” w ostatnim roku oraz za zmarłych kapłanów pracujących w naszej Misji. Po Eucharystii przeszliśmy do miejsc spoczynku Polaków w modlitwie i skupieniu. W uroczystościach na cmentarzu uczestniczyło – jak co roku – wielu parafian, w tym również pani Konsul Generalna RP w Hamburgu Aleksandra Krystek-Biernacka oraz pani Konsul Marzena Szczypułkowska-Horváth.

Dziękujemy wszystkim za obecność i tym, którzy zaangażowali się w przygotowanie uroczystości.

Ks. Maciej Zabrocki

Młodzież z Duszpasterstwa PORT na cmentarzu Öjendorf

W wigilię uroczystości Wszystkich Świętych młodzież z Duszpasterstwa PORT wzięła udział w swoim nabożeństwie za zmarłych na cmentarzu Öjendorf w Hamburgu. Był to czas refleksji, modlitwy i wspólnej pamięci o tych, którzy odeszli z naszych rodzin i wspólnot.

Podczas nabożeństwa młodzi uczestnicy włączyli się w modlitwę, śpiew oraz Słowo Boże, a przede wszystkim mogli doświadczyć siły wspólnoty. Zapalone znicze, jesienne liście i cisza cmentarza stworzyły wy-

jątkową przestrzeń do duchowego przeżycia tego dnia.

Dziękujemy wszystkim, którzy uczestniczyli w tym nabożeństwie, za obecność, skupienie i wspólne dzielenie się wiarą. Niech pamięć o zmar-

łych przypomina nam, że miłość trwa, a śmierć nie ma ostatniego słowa.

„Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci.”

Ks. Sławomir Chabior

Nabożeństwo w Neuengamme

W pierwszy dzień listopada, w uroczystość Wszystkich Świętych o godz. 16:00 zgromadziliśmy się na wyjątkowym miejscu pamięci – terenie byłego obozu Neuengamme w Hamburgu, a więc byłym nazistowskim obozie koncentracyjnym, w którym w latach 1938-1945 cierpiały i ginęły tysiące osób, w tym naszych rodaków. Dziś miejsce to przypomina nam o konieczności pamięci, modlitwy i pojednania.

Nabożeństwu przewodniczył nasz ksiądz Proboszcz, a w uroczystości uczestniczyli m.in.

- pani Konsul Generalna RP w Hamburgu – Aleksandra Krystek-Biernacka
- pani Marzena Szczypułkowska Horvath – Konsul RP ds. dyplomacji publicznej, współpracy z Polonią
- oraz pan Oliver von Wrochem, dyrektor Muzeum i Miejsca Pamięci Neuengamme.

W czasie nabożeństwa odbyły się trzy stacje żałobne, podczas których składaliśmy znicze i kwiaty w miejscach pamięci – w milczeniu, modlitwie i śpiewie oddając hołd tym, którzy zostali pozbawieni życia i prosząc dla nich o radość wiekuistą.

Dziękujemy wszystkim parafianom, którzy pomimo niepewnej pogody byli obecni – za modlitwę i wspólną pamięć. Niech ten czas na Neuengamme będzie dla nas źródłem nadziei, pogłębionej wiary i przestrogi.

Ks. Sławomir Chabior

107. rocznica odzyskania niepodległości

Z okazji Święta Niepodległości Koło Kobiet Katolickich wraz

z ks. Sławkiem udało się na cmentarz Ohlsdorf, aby w modlitwie uczcić pamięć tych, którzy oddali życie za Ojczyznę.

Wspólny różaniec został odmówiony przy grobach ofiar II wojny światowej, przy kwaterze katolickiej, gdzie spoczywa ks. Mieczysław Goliniewicz oraz przy pomniku Dzieci Nienarodzonych.

Zapalone znicze, modlitwa i obecność stanowiły naszą osobistą formę uczczenia tego wyjątkowego dnia – wyraz wdzięczności za wolność i pamięć o zmarłych.

Ks. Sławomir Chabior

Lekcja w katedrze hamburskiej – wyjątkowe spotkanie Szkoły Sobotniej

15 listopada 2025 roku blisko 300 dzieci i rodziców ze Szkoły Sobotniej przy Polskiej Misji Katolickiej w Hamburgu wzięło udział w wyjątkowym wydarzeniu w katedrze Mariackiej (St. Mariendom). Tego dnia zajęcia przeniosły się poza mury szkoły – do najważniejszego kościoła archidiecezji, którego wielu Polaków mieszkających w Hamburgu nigdy wcześniej nie miało okazji dobrze poznać.

Program spotkania pozwolił zarówno uczniom jak i rodzicom wejść głębiej w historię chrześcijaństwa na północy Niemiec oraz odkryć znaczenie miejsc i przedmiotów liturgicznych. Dzieci, pracując w grupach wraz z nauczycielami, przemieszczały się między stacjami, gdzie czekały na nie zadania dostosowane do wieku. Zwiedzały m.in. kryptę, zakrystię, kolumbarium, zatrzymywały się przy relikwiach św. Oskara i Krzyża Świętego, poznawały funkcję ołtarza, ambony,

tabernakulum czy katedry biskupa. W wielu miejscach mogły uczyć się poprzez doświadczenie – zobaczyć z bliska niedostępne na co dzień elementy świątyni, dotknąć niektórych przedmiotów, poczuć zapach kadzidła czy wykonać własną zakładkę do książki ze stemplem św. Oskara.

Rodzice towarzyszyli dzieciom w zwiedzaniu i chętnie dzielili się swoimi wrażeniami. Pani Anna podkreśliła, jak cenne jest takie podejście: „Ogromne wrażenie zrobiła na mnie

różnorodność zadań. Dzieci mogły coś dotknąć albo położyć ziarnko kadzidła i poczuć jego zapach, czy zrobić zakładkę do książki, mogły wejść do krypty, do zakrystii, do miejsc, których normalnie się nie widzi. Bardzo fajne jest to, że dzieci mogły przeżyć ten czas w sposób aktywny, nie pasywny, bo wtedy też więcej im w głowie pozostaje. W ogóle dla nas wszystkich była to ciekawa lekcja, nie tylko dla dzieci, ale i dla nas dorosłych. Przypomnieliśmy sobie różne rzeczy z lekcji religii. I teraz już wiem, że św. Ansgar, to po polsku św. Oskar.”

Centralnym momentem dnia była Msza święta z udziałem wszystkich klas, której przewodniczył proboszcz Misji, ks. Jacek Bystron. W homilii zwrócił uwagę, że mimo wieloletniej obecności Polaków w Hamburgu, wielu z nich po raz pierwszy mogło spojrzeć na katedrę jako na duchowe serce diecezji: „To ważny i historyczny moment dla naszej wspólnoty. Jako Polska Misja Katolicka pozostajemy w łączności z miejscowym biskupem” – podkreślił.

Po Eucharystii starsze klasy wysłuchały krótkiej prezentacji o dziejach chrześcijaństwa w Hamburgu, a następnie udały się na dalszą część zwiedzania stacji. Spotkanie zakończyło się podsumowaniem i wspólną modlitwą. Rodzice dziękowali za możliwość uczestnictwa w wydarzeniu razem z dziećmi, za bogaty program oraz za zaangażowanie nauczycieli, którzy z pasją opowiadali o historii katedry oraz jej wyposażenia w liturgii.

Był to dzień pełen odkryć, jednoczący całą wspólnotę – prawdziwa lekcja wiary i historii, która na długo pozostanie w pamięci uczestników.

P. Tomasz Zieliński

Dzień skupienia Domowego Kościoła

W sobotę, 15 listopada odbył się długo wyczekiwany dzień skupienia dla wspólnoty Domowego Kościoła. Prelegentem był ks. Michał Wilkoż – Rektor Polskiej Misji w Niemczech.

Ks. Rektor opowiedział nam o współczesnym Kościele, relacjach z młodymi ludźmi, którzy poszukują duchowości, choć czasem nie wprost tak to określają. Wykłady były bardzo fachowe i zacerpnęliśmy z nich sporą dawkę pożytecznej wiedzy.

Ks. Andrzej – nasz duszpastrz – także przybliżył nam w swoim referacie relacje Kościoła Polskiego i Niemieckiego w kontekście listu biskupów polskich do niemieckich z 1965 roku. Był z nami także ks. Proboszcz Jacek Bystron, który przyjechał wraz z gośćmi z Bydgoszczy, którzy opowiedzieli nam o prowadzonej przez nich działalności hospicyjnej. Jesteśmy za tę obecność niezwykle

wdzięczni. Zakończeniem dnia skupienia była wspólna Msza św. podczas której włączyliśmy się w śpiew z naszym zespołem muzycznym.

To był także pierwszy dzień skupienia przygotowany przez nową parę rejonową – państwa Zalewskich wraz ze wszystkimi kręgami, tworzącymi nasz rejon. Dziękujemy za Wasze zaangażowanie i sposobność do przeżycia tego pięknego czasu razem.

Ks. Andrzej Węsierski

List „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie”

18 listopada br. przeżywaliśmy 60. rocznicę napisania listu biskupów polskich do biskupów niemieckich „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie”. Słowa te stały się symbolem dialogu i wzajemnego zrozumienia po trudnych doświadczeniach II wojny światowej.

Poniżej zostaje zamieszczony referat nt. „60. rocznica wymiany listów o pojednaniu”, który wygłosił ks. Andrzej Węsierski do księży podczas konferencji dekanalnej, która odbyła się 11 listopada br. w Hanowerze.

Historia i współczesne wyzwania

Przeżywamy wyjątkowy rok, w którym mija 60 lat od wymiany listów pomiędzy biskupami polskimi i niemieckimi, wydarzenia, które na trwałe wpisało się w historię Kościoła, Europy i naszych narodów. W 1965 roku, w czasie Soboru Watykańskiego II, polscy biskupi skierowali do swoich niemieckich braci list kończący się słowami, które do dziś brzmią jak ewangeliczny manifest: „*Udzielamy przebaczenia i prosimy o nie.*”

Te kilka słów, proste, a zarazem odważne, miały moc większą niż niejeden traktat dyplomatyczny. Były głosem wiary, nadziei i miłości – w świecie, w którym rany wojny wciąż były świeże.

I. Kontekst historyczny

Aby zrozumieć wagę tego gestu, trzeba przypomnieć jego tło. Był rok 1965. Polska znajdowała się za żelazną kurtyną, w systemie, który z wrogością patrzył na Kościół. Relacje z Niemcami były napięte, a pamięć

wojny – bolesna. Wciąż żyli ludzie, którzy stracili swoich bliskich w obozach, na frontach, w ruinach Warszawy.

A jednak właśnie w tej atmosferze cierpienia i nieufności zrodziła się decyzja o pojednaniu. Nie była to decyzja polityczna, lecz duchowa. To biskupi – nie rządy – podjęli odważny krok, wierząc, że tylko przebaczenie może otworzyć przyszłość.

Inicjatorem listu był arcybiskup Bolesław Kominek, ówczesny administrator apostolski archidiecezji wrocławskiej. Wiedział dobrze, jak trudna była historia Dolnego Śląska – ziemi, gdzie spotykały się losy Polaków i Niemców. Z jego inspiracji powstał tekst, który podpisał cały Episkopat Polski pod przewodnictwem kardynała Stefana Wyszyńskiego.

II. Treść i znaczenie listu

List polskich biskupów nie był długi, ale głęboki. Obejmował całą wspólną historię – dramat wojny, cierpienia obu narodów, ale też pragnienie nowego początku.

Najbardziej znane zdanie: „*Udzielamy przebaczenia i prosimy o nie*” – wyrażało dwie równoczesne postawy: gotowość przebaczenia i pokorę proszenia o nie.

Nie było to łatwe. W Polsce wielu odebrało te słowa jako zbyt

szybkie, zbyt śmiałe. Komunistyczne władze rozpięły przeciwko biskupom kampanię oszczerstw. Episkopat został nazwany zdrajcą narodu.

A jednak – jak to często bywa z gestami ewangelicznymi – owoce przysłyły z czasem.

W Niemczech list spotkał się z różnymi reakcjami: od głębokiego wzruszenia po pewną ostrożność. Ale niemieccy biskupi odpowiedzieli – 7 grudnia 1965 roku – wyrażając wdzięczność i chęć dalszego dialogu.

III. Duchowy wymiar pojednania

Kiedy mówimy o pojednaniu, łatwo sprowadzić je do kategorii politycznych. Tymczasem dla Kościoła pojednanie to nie strategia, lecz łaska. To owoc Ducha Świętego, który uzdalnia nas do przebaczenia wtedy, gdy po ludzku nie jest to możliwe.

Święty Jan Paweł II, który sam był świadkiem tamtych wydarzeń, powie później: „*Nie ma pokoju bez sprawiedliwości, nie ma sprawiedliwości bez przebaczenia.*”

To właśnie duch listu z 1965 roku. Przebaczenie nie oznacza zapomnienia. Oznacza uzdrowienie pamięci. To pamięć, która nie rani, lecz prowadzi do pojednania.

W tym sensie gest biskupów był profetyczny. Wyprzedził historię, przygotował grunt pod zmiany, które miały nadejść: uznanie granicy na Odrze i Nysie w 1970 roku, wizyty Jana Pawła II, współpracę Kościołów, otwarcie granic.

IV. Pojednanie dziś – nowe konteksty i wyzwania

Mija sześćdziesiąt lat. Europa wygląda zupełnie inaczej. Polska i Niemcy są w jednej wspólnocie europejskiej, bez granic, z tysiącami co-

dziennych kontaktów między ludźmi. Wielu z nas posługuje dziś wśród Polaków żyjących w Niemczech – ludzi, którzy łączą w sobie dwie tożsamości, dwa języki, dwa doświadczenia.

A jednak pytanie o pojednanie pozostaje aktualne. Bo choć nie toczą nas już wojny, toczy nas duch podziału – narodowego, politycznego, kulturowego.

Widzimy, jak łatwo rodzi się nieufność, jak szybko powracają stereotypy. Potrzebujemy więc nowego „listu” – nie pisanego na papierze, lecz czytanego z życia uczniów Chrystusa.

V. Rola Polskich Misji Katolickich

W tym kontekście szczególne zadanie spoczywa na nas – kapłanach posługujących w Polskich Misjach Katolickich w Niemczech. Jesteśmy powołani, by być ambasadorami pojednania. Każda nasza parafia, każda wspólnota, jest miejscem spotkania ludzi różnych historii i doświadczeń.

To właśnie tutaj, na niemieckiej ziemi, możemy codziennie wciełać w życie słowa: „**Udzielamy przebaczenia i prosimy o nie.**”

W praktyce duszpasterskiej może to oznaczać:

- współpracę z parafiami niemieckimi,
- wspólne modlitwy i nabożeństwa,
- katechezę, która uczy przebaczenia i szacunku do drugiego narodu.

Pojednanie zaczyna się od słuchania i spotkania. Od odwagi, by rozmawiać, by zrozumieć drugiego, nawet jeśli ma inne spojrzenie na historię czy świat.

VI. Duchowy sens jubileuszu

Sześćdziesiąt rocznica wymiany listów to nie tylko wspomnienie przeszłości. To jubileusz nadziei. Przy-

pomnienie, że Kościół może być znakiem pokoju nawet wtedy, gdy świat pogrąża się w napięciach.

Dziś, gdy znów w Europie toczy się wojna – na Ukrainie – słowa polskich biskupów z 1965 roku brzmią niezwykle aktualnie. Pokazują, że przebaczenie nie jest słabością, lecz siłą. Nie rezygnacją z prawdy, lecz nadaniem jej ewangelicznego sensu.

VII. Zakończenie

Listy sprzed sześćdziesięciu lat to coś więcej niż dokumenty. To modlitwa w formie listu, to Ewangelia zapisana w historii dwóch narodów.

Dziś Duch Święty zaprasza nas, abyśmy ten list odczytali na nowo – nie w archiwach, lecz w naszych parafiach, w relacjach, w służbie, którą pełniemy.

A może trzeba, abyśmy i my – współcześni duszpasterze Polonii – dopisali do tego listu swoją odpowiedź: przez życie, które buduje mosty, nie mury.

Panie Jezu Chryste, który modliłeś się, aby wszyscy byli jedno, naucz nas przebaczać i prosić o przebaczenie. Ulecz pamięć naszych narodów. Spraw, by Polska i Niemcy były znakiem pojednania i pokoju w Europie.

Ks. Andrzej Węsierski

Kościół międzykulturowy - „Diversität auf Katholisch”

Kościół międzykulturowy - co dokument Episkopatu Niemiec oznacza dla Polaków w Hamburgu?

21. listopada 2025 roku odbył się ogólnoniemiecki kongres „Diversität auf Katholisch”, poświęcony roli katolików o różnych językach ojczyźnych w życiu Kościoła w Niemczech. Jednym z głównych wystąpień była prelekcja dr Ewy Baumann-Neuhaus ze Szwajcarskiego Instytutu Pastoralno-Socjologicznego, która mówiła o tym, z czym naprawdę mierzy się człowiek, gdy opuszcza ojczyznę. Jej słowa stanowiły poruszające przypomnienie, że za każdym losem migranta kryje się osobista historia, nierzadko pełna trudów i wewnętrznych zmaganiań.

Dr Baumann opisała migrację jako doświadczenie nieciągłości - moment, w którym to, co znane i bezpieczne, zostaje nagle przerwane. Pojawia się szok kulturowy, dezorientacja, utrata dotychczasowych nawy-

ków i relacji. Wielu migrantów zderza się z barierami językowymi, brakiem uznania kwalifikacji zawodowych, a czasem także z zawodową degradacją lub bezrobociem. Do tego dochodzi samotność, oddzielenie od bliskich, poczucie marginalizacji czy kryzys tożsamości. Te doświadczenia – mówiła – łatwo mogą prowadzić do obniżonego poczucia własnej wartości, stresu, a nawet problemów zdrowotnych. Człowiek w takiej sytuacji wyjątkowo potrzebuje bezpieczeństwa, wsparcia i nadziei.

Warto zauważyć, jak bardzo te słowa pokrywają się z historiami wielu Polek i Polaków, którzy trafili do Hamburga. Wielu z nich znalazło w polskiej misji nie tylko miejsce modlitwy, ale przestrzeń, w której mogli odbudować swoje życie duchowe, społeczne i emocjonalne. Dr Baumann przypominała, że religia może stawać się systemem sensu, który pomaga człowiekowi poukładać doświadczenia trudne i nieoczekiwane.

Daje możliwość wpisania ich w szerszą perspektywę, w której nawet cierpienie nabiera znaczenia i prowadzi do nowych decyzji oraz nadziei. Równocześnie wiara i wspólnota działają jako system społeczny: miejsce, gdzie człowiek spotyka osoby podobne do siebie, odzyskuje poczucie przynależności, otrzymuje wsparcie, orientację i konkretne relacje. Kościół bywa często pierwszym środowiskiem, które oferuje migrantowi pomocną dłoń i prowadzi go krok po kroku ku nowemu zakorzenieniu.

Drugim ważnym elementem kongresu była prezentacja dokumentu Konferencji Episkopatu Niemiec *„Auf dem Weg zu einer interkulturellen Communio”* z 2024 roku. Przedstawiciel episkopatu Clemens Knoll podkreślił, że niemiecki Kościół stał się przestrzenią, w której spotykają się ludzie z wielu języków i kultur. Zmieniła się nie tylko statystyka, lecz także styl życia parafii i wspólnot. Biskupi proponują nowy model duszpasterstwa: Kościół, który nie tylko *„toleruje różnorodność”*, ale świadomie ją przyjmuje i buduje na niej wspólnotę. W dokumencie padają ważne słowa: *„Integracja, nie asymilacja”*. Oznacza to, że Kościół nie oczekuje od wiernych porzucenia własnego języka czy tradycji. Przeciwnie – uważa je za dar i wkład w całość wspólnoty.

Dla Polaków w Hamburgu oznacza to bardzo konkretną rzecz: nasza obecność, wiara i tradycje są potrzebne Kościołowi w Niemczech, ponieważ stanowią żywą część jego przyszłości. Archidiecezja hamburska, która doświadcza trudności finansowych i personalnych, nie zamierza ograniczać duszpasterstwa językowego. Polska Misja Katolicka pozostaje ważnym partnerem i współtwórcą życia parafialnego. Kościół

widzi w różnorodności nie ciężar, ale przestrzeń działania Ducha Świętego.

To właśnie dlatego dokument episkopatu zachęca do nowej postawy: aby misje językowe, parafie i wspólnoty lokalne nie istniały obok siebie, ale wspólnie tworzyły interkulturową *communio*, czyli wspólnotę zakorzenioną w jedności wiary i otwartą na wiele kultur. W praktyce oznacza to wzajemne poznawanie się, współodpowiedzialność, wspólne inicjatywy i gotowość, by widzieć w drugim człowieku nie „obcego”, ale brata w Chrystusie.

Dla naszej PMK to przesłanie jest szczególnie aktualne. Każdego tygodnia przechodzą przez naszą misję ludzie, którzy niosą ze sobą własne zmagania i nadzieje. Wielu z nich po raz pierwszy czuje się tutaj naprawdę *„u siebie”*. W bliskości wspólnoty, w języku, który kochają, w modlitwach znanych od dzieciństwa, w sakramentach, które umacniają. A z czasem to oni wnoszą swoją wiarę i energię w życie Kościoła w Hamburgu.

Kongres – choć krótki – przypomni wszystkim uczestnikom jedną ważną prawdę: Kościół przyszłości tworzy się tam, gdzie spotykają się ludzie różnych kultur, wspierając się nawzajem i dając sobie nadzieję. A dokument biskupów mówi jasno: Polacy są ważną częścią tej drogi.

Niech więc nasza misja nadal będzie miejscem duchowego domu dla wszystkich, którzy tu trafiają. A my sami włączmy się w odważne budowanie Kościoła międzykulturowego, do którego prowadzi Kościół hamburski Duch Święty.

P. Tomasz Zieliński

KOLEDA W MOIM DOMU...

WIZYTA DUSZPASTERKA KSIĘDZA W DOMACH MA NASTĘPUJĄCE
MOTYWY I CELE:

- WNIESIENIE BOŻEGO BŁOGOSŁAWIEŃSTWA DO NASZYCH DOMÓW,
- WSPÓLNA MODLITWA CAŁEJ RODZINY,
- POZNANIE PRZEZ KSIĘDZA PARAFIAN, RODZIN, ICH ŚRODOWISKA ŻYCIA,
- MOŻLIWOŚĆ PRZEDSTAWIENIA PRZEZ PARAFIAN SWOICH SUGESTII, PROPOZYCJI, UWAG,
- WYMIAR EWANGELIZACYJNY WOBEC OSÓB I RODZIN TROCHĘ ODDALONYCH OD BOGA,
- MOŻLIWOŚĆ ROZMOWY Z KSIĘDZEM, ZAPYTANIA O SPRAWY WIARY I MORALNOŚCI.

NALEŻY PRZYGOTOWAĆ NA STOLE KRZYŻ, ZAPALONĄ ŚWIECĘ,
WODĘ ŚWIĘCONĄ I KROPIDŁO. MOŻNA TEŻ POŁOŻYĆ PISMO ŚWIĘTE.
CHĘĆ PRZYJĘCIA TZW. KOLEDY, CZYLI DUSZPASTERSKIEGO ODWIEDZENIA
WIERNYCH PROSIMY ZGŁASZAĆ W BIURZE PARAFIALNYM NASZEJ MISJI.

DRODZY NARZECZENI,
CZY CHCECIE DOBRZE PRZYGOTOWAĆ SIĘ
DO SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA?

ZAPRASZAMY NA KURS PRZEDMAŁŻEŃSKI!

KATECHEZY DLA NARZECZONYCH BĘDĄ PROWADZILI
NASI DUSZPASTERZE ORAZ DR HAB. MIECZYŚLAW GUZEWICZ.
KURS W NASZEJ MISJI ROZPOCZYNAAMY **9 LUTEGO 2026 ROKU.**

BĘDZIE ON TRWAŁ PIĘĆ DNI - DO 13 LUTEGO
I ZAKOŃCZY SIĘ ROZDANIEM DYPLOMÓW.
SPOTKANIA ODBYWAĆ SIĘ BĘDĄ W KOŚCIELE ŚW. JÓZEFA
O GODZ. 19:45.

ZAPISY ODBĘDĄ SIĘ NA PIERWSZYM SPOTKANIU,
W PONIEDZIAŁEK 9 LUTEGO.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU!

Adoracja PORT przed uroczystością Chrystusa Króla Wszechświata

W piątek, 21 listopada, we wspomnienie Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny, spotkaliśmy się na wspólnej adoracji Najświętszego Sakramentu, aby przygotować nasze serca na uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata. Cieszyło nas, że zgromadziło się wiele osób – dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy – wszyscy z pragnieniem spotkania z Panem i oddania Mu chwały.

Adorację rozpoczęliśmy powierając się Maryi – Dziewicy, która od pierwszych chwil życia należała cała do Boga. To Ona uczy nas postawy serca otwartego na wolę Pana i prowadzi do Jej Syna, Króla pokoju, miłości i łagodności. Razem prosiliśmy, aby także w nas rozbrzmiewało Jej „*Oto jestem*”.

Podczas wspólnej modlitwy śpiewem uznawaliśmy, że:

- Jezus jest Panem, który nadaje sens naszemu życiu,
- chcemy ofiarować Mu wszystko, co mamy – codzienność, radości i troski,

- On mówi do każdego z nas: „*Nie bój się*”,
- pragniemy oczu, które potrafią widzieć Jego obecność pośród naszego życia,
- Jego krzyż i zmartwychwstanie są zwycięstwem, które trwa.

Był czas wspólnego uwielbienia, ale także ciszy, w której każdy mógł stanąć przed Jezusem takim, jaki jest. W tej modlitwie wielu z nas przyjęło Chrystusa jako Króla serca – nie władcę, który panuje przemocą, lecz Tego, który króluje miłością, bliskością i łaską.

Modliliśmy się za Kościół, za świat, za nasze rodziny oraz we wszystkich osobistych intencjach. Wielkim darem było indywidualne błogosławieństwo, podczas którego każdy mógł doświadczyć pokoju płynącego z obecności Pana.

Dziękujemy młodym za piękną, pełną serca oprawę muzyczną – ich zaangażowanie i modlitwa pomogły nam głębiej wejść w adorację i spotkanie z Jezusem.

Niech Chrystus – Król miłości i pokoju – króluje w naszych sercach każdego dnia.

Ks. Sławomir Chabior

Odkrywamy historię kościoła św. Józefa

W sobotę, 22 listopada 2025 roku klasy 1–3 ze Szkoły Sobotniej przy PMK w Hamburgu wyruszyły w niezwykłą podróż – podróż w czasie! Na wspólne zwiedzanie i zajęcia katechetyczno-historyczne przyszło około 80 dzieci oraz niemal drugie tyle rodziców. To była prawdziwa, radosna pielgrzymka szkolnej społeczności, połączona z odkrywaniem tajemnic jednego z najważniejszych kościołów w północnych Niemczech.

Choć nasza polska wspólnota modli się w kościele św. Józefa od lat, niewielu zna niezwykle fascynującą historię tego miejsca. W skrócie: to właśnie tutaj, w dawnej Altonie – mieście, które powstało „*all zu nah*”, czyli „*zbyt blisko*” średniowiecznego Hamburga – rozwijała się pierwsza trwała wspólnota katolicka na północy po reformacji. Już w 1658 roku król Danii nadał katolikom wolność religijną i pozwolił im wznieść kaplicę na ulicy Große Freiheit, a po wielkim pożarze w 1713 roku wspólnota dzięki hrabiemu Christophowi Ernstowi Fuchsowi rozpoczęła budowę nowego, barokowego kościoła, konsekrowanego w 1721 roku.

To sprawia, że ta świątynia ma rangę pierwszego katolickiego kościoła zbudowanego po reformacji w północnej części Niemiec – prawdziwej perełki, o której warto opowiadać kolejnym pokoleniom.

Po krótkiej opowieści pana Tomasa o burzliwych początkach wspólnoty katolickiej w Altonie i o budowie kościoła, ks. Sławek opowiedział o patronie świątyni - św. Józefie, jego odwadze, troskliwości i cichej, ale bardzo mocnej wierze. Po tej części rozpoczęło się to, co dzieci lubią najbardziej – zwiedzanie w ruchu, czyli przejście przez trzy specjalnie przygotowane stacje.

Każda grupa – klasy pierwsze z s. Esterą, klasy drugie z ks. Sławkiem i klasy trzecie z ks. Maciejem – wędrowała inną trasą, zmieniając miejsca co kilka minut. Dzięki temu każde dziecko zobaczyło kościół „od środka”, tak jak nie widzi się go podczas zwykłej Mszy.

Pierwszą stacją była krypta – jedno z najbardziej niezwykłych miejsc. Dzieci odkryły, że ma ona swoją specjalną nazwę: *Beinhaus*. Brzmi jak „dom nóg”, ale nie ma to nic wspólnego z nogami! W dawnym niemieckim słowo *Bein* oznaczało kość, a *Beinhaus* to „dom kości”, czyli miejsce przechowywania szczątków zmarłych – swego rodzaju podziemny cmentarz. W krypcie i wokół kościoła przy Große Freiheit przez setki lat chowano osoby związane z kościołem. Dzieci obejrzały wystawę z tablicami historycznymi Altony i wspólnoty katolickiej, a także dawne eksponaty, m.in. dokument królewski z 1658 roku z wielką pieczę-

cią, nadający katolikom wolność wyznania. Na zakończenie odmówiliśmy krótką modlitwę za zmarłych.

Kolejną stacją była zakrystia – miejsce, do którego zwykle zaglądadają tylko księża i ministranci. Dzieci mogły zobaczyć z bliska, jak wygląda alba, cingulum, stuła i ornat, czyli szaty zakładane przez kapłana do Mszy świętej. Sprawdzaly, czym różnią się księgi liturgiczne, do czego służy monstrancja oraz dlaczego szaty mają różne kolory. Dla wielu dużym zaskoczeniem była informacja, że ksiądz nie „wybiera sobie” koloru stroju, lecz zakłada taki, jaki przewiduje kalendarz liturgiczny danego dnia.

Ostatnią stacją był chór, czyli galeria nad wejściem do kościoła. Zwykle jest miejscem dla organisty i chórzystów, ale tym razem posłużył jako punkt widokowy. Z góry mogliśmy podziwiać wnętrze kościoła w pełnej okazałości, zobaczyć główny ołtarz, rzeźby i obrazy. Dzieci do-

wiedziały się, jaką historię opowiada obraz przedstawiający Ścięcie Jana Chrzciciela oraz kim byli Apostołowie Piotr i Paweł, których figury znajdują się po obu stronach ołtarza.

Zanim rozpoczęła się Msza święta, z okazji wspomnienia św. Cecylii – patronki muzyki i śpiewu – pan Tomasz poprowadził krótką próbę śpiewu. Nauczyliśmy się nowej piosenki z gestami, a cały kościół wypełnił się dziecięcymi głosami. Siostra Estera opowiedziała o życiu św. Cecylii, męczennicy pierwszych wieków, która mimo prześladowań zachowała wiarę i odwagę, a według legendy grała i śpiewała Bogu nawet w najtrudniejszych chwilach swojego życia.

Podczas Mszy św. w kazaniu ks. Maciej rozmawiał z dziećmi o tym,

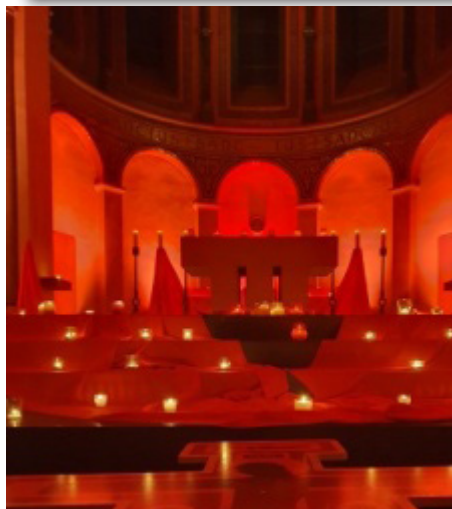
czym różni się kościół od innych budynków. Wskazał na wyjątkowe miejsca, takie jak ołtarz, ambona, konfesyjonał, chrzcielnica czy znak krzyża, pokazując, że świątynia jest szczególną przestrzenią modlitwy i spotkania z Bogiem.

To była wyjątkowa sobota – pełna radości, wiary, historii i odkryć. Dziękujemy wszystkim obecnym za zaangażowanie oraz księżom i siostram za współtworzenie tego pięknego wydarzenia. Kościół św. Józefa na Große Freiheit znów okazał się miejscem, które nie tylko gromadzi nas na modlitwie, ale także uczy i inspiruje – zarówno najmłodszych, jak i dorosłych.

P. Tomasz Zieliński

Noc Świąteł 2025 – wyjątkowy wieczór modlitwy w duchu Taizé!

W sobotni wieczór (22 listopada) młodzież z naszej parafii aktywnie uczestniczyła w pięknym modlitewnym spotkaniu w duchu Taizé w katedrze St. Marien w Hamburgu.

Wspólnie śpiewaliśmy kanyony, dzieliliśmy się Słowem Bożym, a także uczestniczyliśmy w adoracji krzyża Taizé, trwając w ciszy i modlitwie.

To był czas głębokiego spotkania z Bogiem i ze wspólnotą Kościoła młodych z całego Hamburga, który wypełnił naszą bazylikę.

Dziękujemy za to piękne doświadczenie!

Ks. Sławomir Chabior

Obchody 40. Światowego Dnia Młodzieży w naszej Misji

W niedzielę (23 listopada) podczas Mszy świętej o godz. 18:30 wspólnota parafialna obchodziła 40. Światowy Dzień Młodych. Był to czas modlitwy, refleksji i doświadczenia żywego Kościoła młodych ludzi, którzy pragną kształtować swoją drogę wiary w jedności i wspólnocie. Uczestnicy włączyli się w Eucharystię przygotowaną z muzyczną oprawą gitary, oddając chwałę Panu Jezusowi jako Królowi Wszechświata.

Po Mszy świętej świadectwo wygłosił Mariusz, reprezentujący wspólnotę Jugend 2000. Opowiedział o swoim pielgrzymowaniu na jubileuszowe Światowe Dni Młodzieży w Rzymie oraz o doświadczeniach wspólnoty młodych chrześcijan. Podkreślał, że mimo trudnych warunków radość wypływająca z wiary nie zgasła. Wspominał także o świadectwach dobra okazanego przez nieznanymi, o sile wspólnoty oraz o roli świętych patronów, którzy towarzyszą młodym na drodze chrześcijańskiego życia.

Spotkanie zakończyło się wspólną modlitwą w intencji młodych i śpiewem.

Skrót orędzia papieża Franciszka:

Hasłem tegorocznego Światowego Dnia Młodych są słowa Jezusa: „Wy też świadczycie, bo jesteście ze Mną” (J 15, 27).

Papież dziękuje młodym za radość i entuzjazm wiary, przypominając, że Kościół żyje wtedy, gdy młodzi niosą Boga światu. Podkreśla, że świadectwo chrześcijańskie rodzi się z przyjaźni z Chrystusem, a prawdziwy świadek nie szuka siebie, ale prowadzi do Jezusa. Równocześnie wskazuje, że świadectwo wymaga odwagi i często wiąże się z trudem, jednak chrześcijanin jest wezwany, aby zło zwyciężał dobrem. Papież zachęca młodych, by wnosili pokój, braterstwo i nadzieję tam, gdzie ich brakuje, oraz zwraca ich uwagę na obecność Maryi, która towarzyszy Kościołowi w modlitwie i umacnia go na drodze wiary. Papież Franciszek podkreśla, że świat potrzebuje młodych, którzy świadczą o Ewangelii z odwagą i miłością.

Ks. Sławomir Chabior

BIURO PARAFIALNE

Große Freiheit 41, 22767 HAMBURG - ALTONA

tel: 040 31 00 40 fax: 040 18 01 64 53 e-mail: biuro@pmk-hamburg.de

www.pmk-hamburg.de

Godziny otwarcia biura:

Poniedziałek 9.00 - 12.30

Wtorek 9.00 - 12.30 / 14.00 - 16.00

Środa 9.00 - 12.30

Czwartek 9.00 - 12.30 / 15.00 - 18.00

Piątek 9.00 - 12.00

Poradnia małżeńska:

Poniedziałek godz. 17.00 - 19.00

Poradnia psychologiczna:

pierwsze wtorki miesiąca

po wcześniejszym telefonicznym umówieniu się

spotkania odbywają się także drogą on-line

Poradnia socjalno-prawna:

Środa godz. 17.00 - 19.00

Grupy Anonimowych Alkoholików:

015110444544

NABOŻEŃSTWA

ADORACJA NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU:

- czwartek i piątek od godz. 18.00

DO ŚW. JÓZEFA:

- wtorek - po Mszy św. o godz. 10.30

DO MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY:

- środa - godz. 18.45

DO MIŁOSIERDZIA BOŻEGO:

- piątek - godz. 18.45

1. CZWARTEK MIESIĄCA - godz. 18.45

- o powołania kapłańskie i zakonne

1. PIĄTEK MIESIĄCA - godz. 18.45

- do Najświętszego Serca Pana Jezusa

1. SOBOTA MIESIĄCA:

- po Mszy Świętej wieczornej - do Niepokalane-go Serca Najświętszej Maryi Panny

13-GO DNIA MIESIĄCA:

- od maja do października po Mszy św. wieczornej - Nabożeństwo Fatimskie

PARAFIALNA SZKOŁA SOBOTNIA

St. Ansgar Schule - Bürgerweide 33

Religia - Język polski - Historia

dzieci od 5 do 14 lat

SOBOTA: godz. 10.00 - 12.25 (godz. 12.30 Msza św.)

TERMINARZ ZAJĘĆ SZKOŁY SOBOTNIEJ ZNAJDUJE SIĘ NA STRONIE INTERNETOWEJ MISJI

PUNKT KATECHETYCZNY - NAUKA RELIGII - PONIEDZIAŁEK

HH-Nettelburg - Neu Allermöhe - St. Edith-Stein-Kirche, HH-Edith-Stein-Platz 1

- przedszkolaki (od 3 do 5 lat) g. 16.30 - 17.00

- klasy 0 i 1 g. 17.00 - 17.30

- klasa 2 g. 17.30 - 18.00

- klasa 3 g. 18.00 - 19.00

- klasy 4-6 g. 16.30 - 17.15

- klasy 7-8 g. 17.15 - 18.00

DZIECI PRZEDSZKOLNE - od 3 do 5 lat niedziela, godz. 15.00 - Msza święta

- kościół św. Józefa - po Mszy świętej krótka katecheza

DUSZPASTERSTWO POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ W HAMBURGU

przy kościele św. Józefa, HH-Altona

PROBOSZCZ Ks. kan. dr Jacek BYSTRON	040/18037391
Ks. mgr lic. Sławomir CHABIOR	0157 34250663
Ks. mgr lic. Andrzej WĘSIERSKI	+48 665 495 734
Ks. mgr lic. Maciej ZABROCKI	040/76902749
SIOSTRY WSPÓLNEJ PRACY	040/75062074

MSZE ŚWIĘTE W KOŚCIELE ŚWIĘTEGO JÓZEFA

Große Freiheit 41, HAMBURG - ALTONA

NIEDZIELA

8.00	
9.30	
11.00	SUMA PARAFIALNA
15.00	DLA DZIECI
18.30	

W CIĄGU TYGODNIA

Poniedziałek	19.00
Wtorek	10.30
Środa	19.00
Czwartek	8.30 i 19.00
Piątek	8.30 i 19.00

MSZE ŚWIĘTE W INNYCH KOŚCIOŁACH W SOBOTY I NIEDZIELE W HAMBURGU

SOBOTA	17.00	HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche, Bei der Hammer Kirche 12
NIEDZIELA	9.00	HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche, Bei der Hammer Kirche 12
	13.00	HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche, Bei der Hammer Kirche 12
NIEDZIELA	16.30	HH-Rahlstedt, Mariä-Himmelfahrt-Kirche, Oldenfelder Str. 25
NIEDZIELA	20.00	HH-Langenhorn, Hl. Familie-Kirche, Tannenweg 24a

4. NIEDZIELA MIESIĄCA **16.30** HH-Neuallermöhe, St. Edith-Stein-Kirche,
Edith-Stein-Platz 1

MSZE ŚWIĘTE W DZIELNICACH HARBURG-NEUGRABEN

Duszpasterz: Ks. kan. dr Wojciech STYŚ tel. 0-171-32-66-522

- HH-Harburg - Reeseberg 10, niedziela, g. 8.30, wtorek g. 18.00, sobota g. 17.00
- HH-Neugraben - An der Falkenbek 10, niedziela, g. 12.30, środa g. 18.00

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA I NOWYROK

24 grudnia 2025 - WIGILIA BOŻEGO NARODZENIA:

HH-Altona, St. Joseph-Kirche:

Godz. 16.00 - Msza św. dla rodzin

Godz. 24.00 - Pasterka

HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche:

Godz. 24.00 - Pasterka

25 grudnia 2025 - NARODZENIE PAŃSKIE:

HH-Altona, St. Joseph-Kirche: 9.30, 11.00, 15.00, 18.30

HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche: 9.00, 13.00

HH-Rahlstedt, Mariä-Himmelfahrt-Kirche: 16.30

HH-NeuAllermöhe, St. Edith-Stein-Kirche: 16.30

HH-Mümmelmansberg, St. Stephanus-Kirche: 18.00

HH-Langenhorn, Hl. Familie-Kirche: 20.00

26 grudnia 2025 - II DZIEŃ ŚWIĄT:

HH-Altona, St. Joseph-Kirche: 8.00, 9.30, 11.00, 15.00, 18.30

HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche: 9.00, 13.00

HH-Rahlstedt, Mariä-Himmelfahrt-Kirche: 16.30

HH-Neu Allermöhe, St. Edith-Stein-Kirche: 16.30

HH-Langenhorn, Hl. Familie-Kirche: 20.00

31 grudnia 2025 - SYLWESTER:

HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche: 15.00

1 stycznia 2026 - NOWYROK:

HH-Altona, St. Joseph-Kirche: 9.30, 11.00, 15.00, 18.30

HH-Hamm, Herz-Jesu-Kirche: 9.00, 13.00

HH-Rahlstedt, Mariä-Himmelfahrt-Kirche: 16.30

HH-Langenhorn, Hl. Familie-Kirche: 20.00